

Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.

Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας

**Επαγγελματική ικανοποίηση
και οι εργασιακές συνθήκες
των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών**

Α θ ή ν α
Απρίλιος

2022

Κλαδικό Ινστιτούτο Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.

Μεγάλη έρευνα ΟΙΕΛΕ:

Το ιδιωτικό σχολείο του σήμερα δεν είναι πλέον ελκυστικός τόπος εργασίας για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς:

Απλήρωτες υπερωρίες και απογευματινές δραστηριότητες, έλλειψη κινήτρων, αξιοκρατίας και εσωτερικής δημοκρατίας, χαμηλός βαθμός επαγγελματικής ικανοποίησης

Καμπανάκι κινδύνου για ιδιοκτήτες ιδιωτικών σχολείων, την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας αλλά και τους γονείς χτυπούν τα βασικά συμπεράσματα της μεγάλης έρευνας της ΟΙΕΛΕ για την επαγγελματική ικανοποίηση και τις εργασιακές συνθήκες των ιδιωτικών εκπαιδευτικών με τη συμμετοχή 815 συναδέλφων.

Η αποτίμηση των ερευνητικών ευρημάτων

Με βάση τα κυριότερα ευρήματα που παρουσιάζονται στη συνέχεια, **το ιδιωτικό σχολείο του σήμερα δεν αποτελεί πλέον ελκυστικό περιβάλλον εργασίας.**

Η απλήρωτη εργασία, κυρίως οι υπερωρίες και οι απογευματινές δράσεις, η έλλειψη οικονομικών κινήτρων (κι όλα αυτά σε περίοδο άνθησης στην ιδιωτική εκπαίδευση), ζητήματα αξιοκρατίας και εσωτερικής δημοκρατίας διαμορφώνουν χαμηλό ηθικό και επιφέρουν χαμηλό βαθμό επαγγελματικής ικανοποίησης. Από τα στοιχεία αυτά **αιτιολογείται το φαινόμενο του Big Quit και στο χώρο της ιδιωτικής εκπαίδευσης με εκατοντάδες ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς να αναζητούν άλλη επαγγελματική στέγη τα τελευταία χρόνια και τα ιδιωτικά σχολεία να αντιμετωπίζουν πλέον πρόβλημα εύρεσης ειδικοτήτων αιχμής (π.χ δάσκαλοι, καθηγητές πληροφορικής).**

Επίσης, το ιδιωτικό σχολείο δεν φροντίζει στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών του για σημαντικές εξελίξεις που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενό τους. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι πάνω από το 80% των εκπαιδευτικών μας δήλωσαν ότι δεν είχαν καμιά ενημέρωση από τα σχολεία τους για τα Νέα Προγράμματα Σπουδών. Το ζήτημα της ελλιπούς επιμόρφωσης και κατάρτισης, φυσικά, δεν αφορά μόνο στα ιδιωτικά σχολεία, αλλά είναι ένα μεγάλο πρόβλημα στο σύνολο του ιδιωτικού τομέα όπως καταγράφεται σε πρόσφατες ερευνητικές εργασίες του ΙΝΕ και του ΚΑΝΕΠ της ΓΣΕΕ και **καταδεικνύοντας την απροθυμία των εργοδοτών να επενδύσουν, όχι μόνο στο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και στην ίδια τη γνώση.**

Γίνεται, επίσης, αντιληπτό ότι η **απορρύθμιση της εποπτείας των ιδιωτικών σχολείων**, ιδίως μετά την ψήφιση του Ν. 4713/2020 (γνωστός στην ιδιωτική εκπαίδευση ως «νόμος Κεραμέως»), **έχει ενθαρρύνει μεγάλη μερίδα των ιδιοκτητών να παραβιάζουν την κείμενη εκπαιδευτική και εργατική νομοθεσία** εκμεταλλευόμενοι, συν τοις άλλοις, την μειωμένη δυνατότητα ή ακόμη και την απροθυμία, σε κάποιες περιπτώσεις, Διευθύνσεων Εκπαίδευσης ή Επιθεωρήσεων Εργασίας να ασκήσουν τον εποπτικό τους ρόλο.

Σημειώνεται, τέλος, η αποδοκιμασία της μεγάλης πλειονότητας των εκπαιδευτικών σε πρόσφατα ψηφισμένες στην εκπαίδευση πρωτοβουλίες (διαδικασίες αξιολόγησης, εργαστήρια δεξιοτήτων), κυρίως διότι προκαλούν έναν αφόρητο όγκο επιπλέον εργασίας και γραφειοκρατίας που βαίνει εις βάρος της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που παρέχεται. Για την τηλεκπαίδευση οι περισσότεροι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί απαντούν ότι υποχρεώνονται σε (απλήρωτες) και εκτός ωραρίου παροχές διαδικτυακών υπηρεσιών (άρα δεν τηρείται το νομοθετημένο δικαίωμα στην ψηφιακή αποσύνδεση) και ότι δεν καταβάλλονται ούτε υπερωριακές αμοιβές, ούτε το κόστος του εξοπλισμού (όπως προβλέπεται από την εργατική νομοθεσία).

Από την άλλη μεριά, υπάρχει και η φωτεινή πλευρά του φεγγαριού. Στην έρευνά μας καταγράφεται ένα ποσοστό εκπαιδευτικών (περίπου ένα 30-40%, όπως προκύπτει από απαντήσεις σε διάφορα ερωτήματα) που δηλώνουν σχετικά ικανοποιημένοι στο σχολείο όπου υπηρετούν (παραπέμπουμε εδώ στους περιορισμούς της έρευνας, ενδεχομένως το ποσοστό στο σύνολο του κλάδου να είναι μικρότερο). Πρόκειται προφανώς για ιδιωτικά σχολεία που εξακολουθούν να διατηρούν το χαρακτήρα φορέων Παιδείας και δεν έχουν υποταχθεί πλήρως σε ένα μοντέλο λειτουργίας με αμιγείς κανόνες αγοράς. Η πρόκληση του μέλλοντος για την ιδιωτική εκπαίδευση είναι, με την ταυτόχρονη ενίσχυση της εποπτείας της πολιτείας, να κυριαρχήσει η **κουλτούρα ενός σχολείου με ελκυστικό εργασιακό πλαίσιο (αξιοπρέπεια, παιδαγωγική αυτονομία, ηθικά και οικονομικά κίνητρα) που προτεραιότητά του θα έχει την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικών υπηρεσιών και όχι την ικανοποίηση του «γονέα-πελάτη».**

Η ταυτότητα της έρευνας

Η έρευνα διεξήχθη Πανελλαδικά, από την 4/2 μέχρι την 31/3/2022 με συμπλήρωση ανώνυμων ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. Συμμετείχαν περισσότεροι από 1000 εκπαιδευτικοί και έγιναν αποδεκτές 815 πλήρεις και αξιόπιστες απαντήσεις, που αντιστοιχούν περίπου στο 10% των επισήμως δηλωμένων συναδέλφων μας στο Myschool. Οι απαντήσεις καλύπτουν όλο το φάσμα των ειδικοτήτων, των βαθμίδων εκπαίδευσης και των χρόνων προϋπηρεσίας στα σχολεία και ελήφθησαν με τυχαία δειγματοληψία στο σύνολο της χώρας.

Το ερωτηματολόγιο περιείχε τις εξής ενότητες:

- *Ενότητα 1:* **Συνέπειες της εφαρμογής της Αξιολόγησης**
- *Ενότητα 2:* **Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων**
- *Ενότητα 3:* **Υπερεργασία**
- *Ενότητα 4:* **Τηλεκπαίδευση/Πανδημία**

- *Ενότητα 5:* **Τα Νέα Προγράμματα Σπουδών**
- *Ενότητα 6:* **Αξιοκρατία στην Ιδιωτική Εκπαίδευση**
- *Ενότητα 7:* **Επαγγελματική ικανοποίηση**

Η επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με στόχο τρεις άξονες ενδιαφέροντος σχετικά με:

- **την Υπερεργασία και τις αμοιβές**
- **το επιτελούμενο Εκπαιδευτικό έργο**
- **την Αξιοκρατία και τον βαθμό ικανοποίησης των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών**

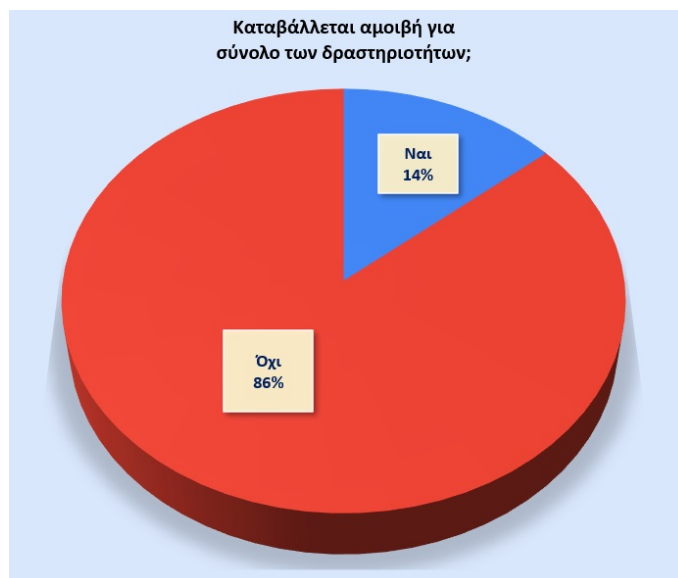
Περιορισμοί της έρευνας:

- Από το μ.ο. της προϋπηρεσίας των συμμετεχόντων (16 χρόνια), διαπιστώνεται ότι **πολλοί από τους συμμετέχοντες προέρχονται από ιδιωτικά σχολεία με σταθερές εργασιακές σχέσεις**. Επομένως, είναι πιθανό στην έρευνα να μην αποτυπώνεται πλήρως η άποψη του κλάδου, ιδίως των νεότερων συναδέλφων που υπηρετούν σε μικρά σχολεία ή/και σε σχολεία της περιφέρειας σε συνθήκες μεγάλης εργασιακής ανασφάλειας.
- Ενημερωθήκαμε από συναδέλφους ότι ένας αριθμός εκπαιδευτικών, κυρίως νέων συναδέλφων, είχε ενδιασμούς στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, παρά την ανωνυμία της συμμετοχής, από φόβο μην διαρρεύσει με κάποιο τρόπο η συμμετοχή αυτή στη διοίκηση του σχολείου.

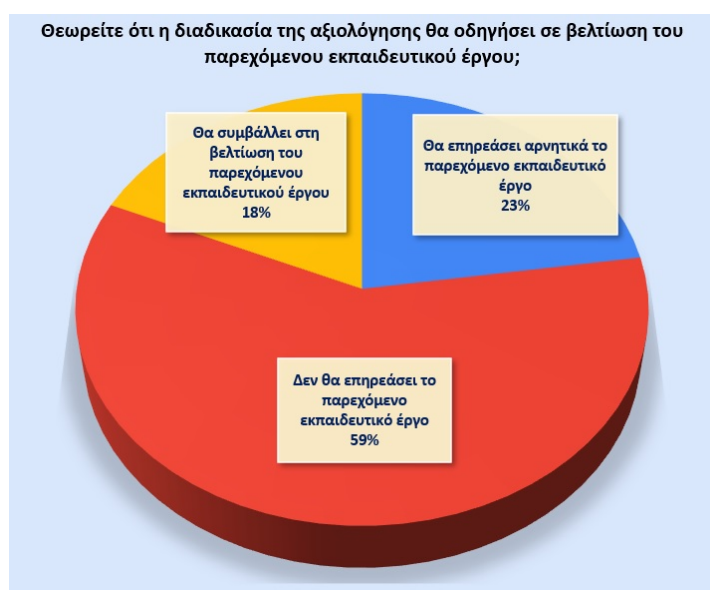
Συνοπτικά συμπεράσματα

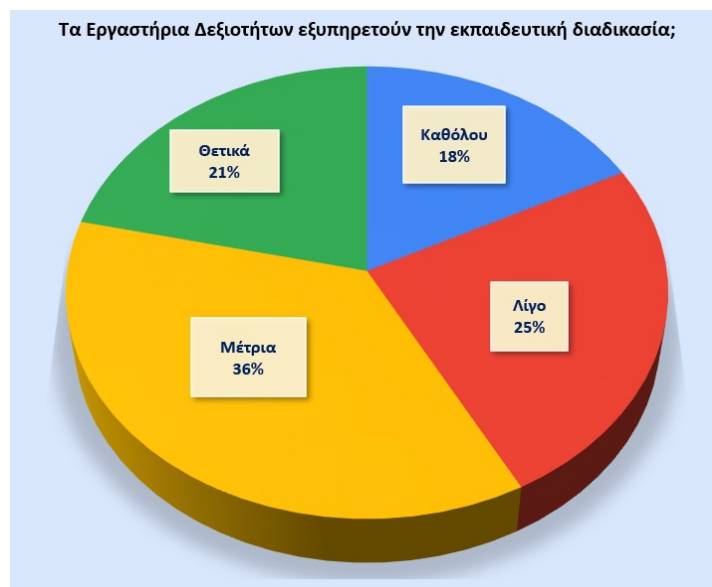
Από την επισταμένη μελέτη των απαντήσεων προκύπτει ότι:

1. **Η εντατικοποίηση της εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών χωρίς οικονομικό αντίκρισμα.** Προκύπτει σαφώς ότι, όχι μόνο δεν δίδονται κίνητρα για την εργασία των εκπαιδευτικών, αλλά δεν αμείβεται καν η νόμιμη εργασία. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί απασχολούνται σημαντικά, πέραν του υποχρεωτικού 30ώρου, σε ποικίλες δραστηριότητες όπως: διαδικασία αξιολόγησης, open days, bazaars, προαιρετικές απογευματινές δράσεις, απογευματινές (διαδικτυακές) συνεδριάσεις συλλόγου, γενικές υπηρεσίες τηλεεκπαίδευσης σε ώρες εκτός σχολείου κ.α. **Σε συντριπτικό ποσοστό (περίπου 86%) οι παραπάνω επιβαρύνσεις στον χρόνο εργασίας, λαμβάνουν χώρα χωρίς την καταβολή της ανάλογης υπερωριακής απασχόλησης ή της νόμιμης αμοιβής (απογευματινές δραστηριότητες).**

2. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα και την αξία διαδικασιών, όπως αυτή της αξιολόγησης ή των εργαστηρίων δεξιοτήτων, καθώς βαίνουν εις βάρος του παιδαγωγικού χρόνου και της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

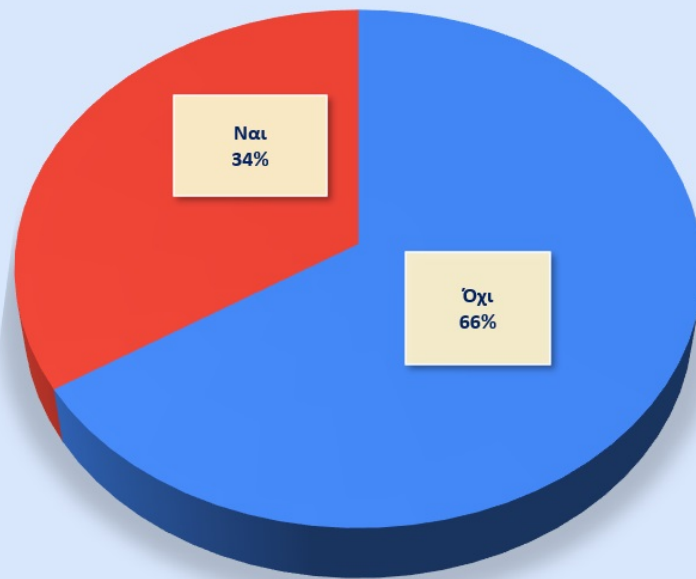

3. Ο βαθμός ενημέρωσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης μέσα στο ιδιωτικό σχολείο είναι εξαιρετικά χαμηλός, όπως προκύπτει από το συντριπτικό ποσοστό (83%) εκπαιδευτικών που δεν είχαν καμιά ενημέρωση από τα σχολεία τους για τα Νέα Προγράμματα Σπουδών.

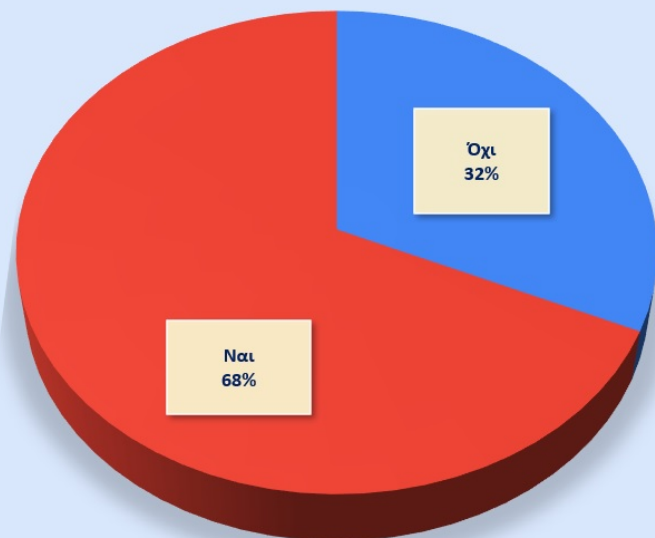

4. Ο βαθμός επαγγελματικής ικανοποίησης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών είναι σχετικά χαμηλός. Από τα ευρήματα της έρευνας προκύπτει ότι οι περισσότεροι δεν είναι ικανοποιημένοι από το περιβάλλον εργασίας τους (σε ποσοστό 55%) και θα αναζητούσαν διέξοδο ως Αναπληρωτές στην Δημόσια Εκπαίδευση σε ποσοστό 58%.

Είστε ικανοποιημένη/ος από την θητεία σας στο Ιδιωτικό σχολείο που διδάσκετε;

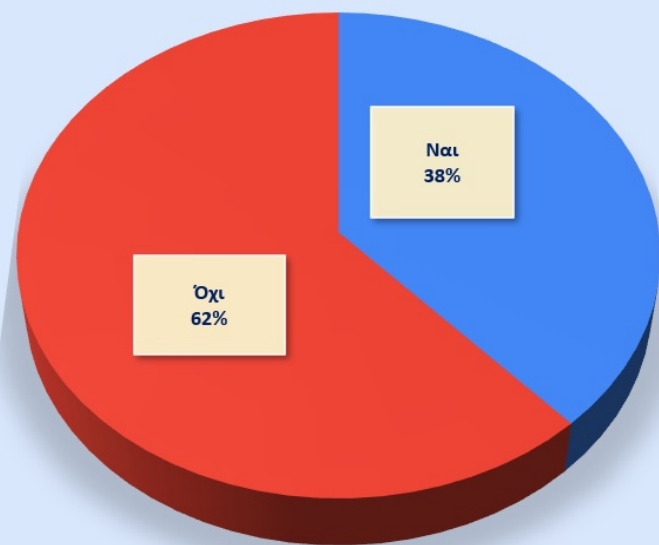

Θα αναζητούσατε διέξοδο ως Αναπληρώτρια/Αναπληρωτής στην Δημόσια Εκπαίδευση;

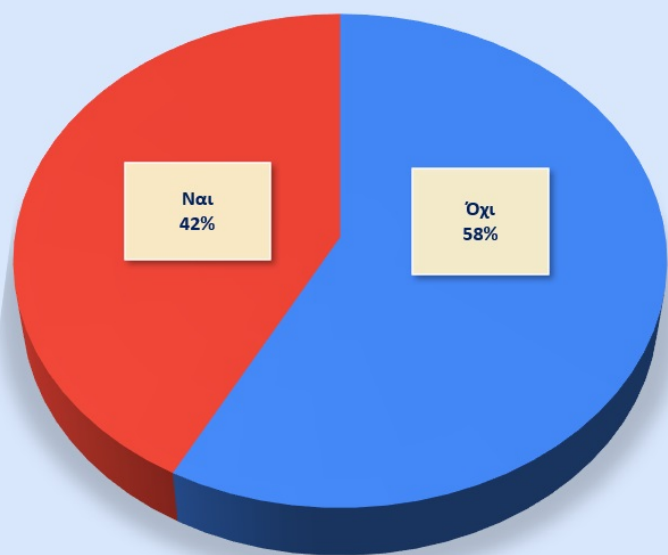

5. Οι περισσότεροι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι δεν υπάρχει αξιοκρατία και εσωτερική δημοκρατία στο σχολείο όπου υπηρετούν (έλλειψη διαφάνειας στην επιλογή στελεχών, δυσλειτουργία Συλλόγου Διδασκόντων)

Θεωρείτε ότι η επιλογή στελεχών
(Διευθυντών/Υποδιευθυντών/Προϊσταμένων) στο σχολείο σας γίνεται με
αντικειμενικά/διαφανή κριτήρια;

Λειτουργεί, όπως προβλέπει η εκπαιδευτική νομοθεσία, αυτόνομα και χωρίς
πιέσεις Σύλλογος Διδασκόντων στο σχολείο σας;

Η Πολιτεία αλλά και οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων, οφείλουν να «μελετήσουν» τα συμπεράσματα της έρευνας και να χαράξουν διαφορετική γραμμή πλεύσης.

Η πολιτεία θα πρέπει να κατανοήσει το μήνυμα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, **που αποτελούν μια επαγγελματική ομάδα υψηλών προσόντων στην εκπαιδευτική κοινότητα** (62% κάτοχοι Μεταπτυχιακών και 21% Διδακτορικών τίτλων – έρευνα ΟΙΕΛΕ 2018) για:

- περισσότερη εποπτεία και διαφάνεια,
- ρύθμιση και όχι απορρύθμιση,
- διαφοροποίηση και εξειδίκευση των πολιτικών που εφαρμόζονται, ώστε να αποφεύγεται η άσκοπη γραφειοκρατία και η εργασιακή επιβάρυνση που βαίνουν εις βάρος της ποιότητας της εκπαίδευσης

Οι εργοδότες στην ιδιωτική εκπαίδευση οφείλουν και αυτοί να μελετήσουν τα συμπεράσματα της έρευνας και να κατανοήσουν ότι η υπερεκμετάλλευση της εργασίας των εκπαιδευτικών, η μη τήρηση στοιχειωδών εργασιακών κανόνων, η έλλειψη κινήτρων και διαφάνειας στο χώρο του ιδιωτικού σχολείου **μόνο αρνητικά επηρεάζουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών**. Μπορεί σήμερα να διανύουμε εποχή «παχιών αγελάδων» στην ιδιωτική εκπαίδευση (λόγω της σκληρής δουλειάς των συναδέλφων μας), αλλά αυτό δεν θα διαρκέσει για πάντα, **αν συνεχιστεί το σκηνικό της υπάρχουσας παθογένειας**. Το γεγονός ότι η μεγάλη πλειονότητα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών παραιτείται από ιδιωτικά σχολεία στα οποία οι εργασιακές σχέσεις αποδεικνύονται προβληματικές (αντιθέτως είναι ελάχιστες οι αποχωρήσεις από σοβαρά και υγιώς λειτουργούντα ιδιωτικά σχολεία) **θα πρέπει να προβληματίσει και να επαναπροσδιορίσει άμεσα τη στρατηγική των ιδιοκτητών, σε μια συγκυρία που η κοινωνία περιμένει ακόμα περισσότερα από την εκπαίδευση και τους λειτουργούς της**.

Τέλος, απευθυνόμαστε στους γονείς των μαθητών μας που συχνά καταβάλλουν από το υστέρημά τους υψηλό τίμημα για τη μόρφωση των παιδιών τους. Τα χρήματα αυτά θα πρέπει να επενδύονται, όχι μόνο για να γεμίσει το ταμείο του εργοδότη, αλλά για να αμείβεται νόμιμα ο εκπαιδευτικός, να έχει κίνητρα, να υπάρχει in service επιμόρφωση και κατάρτιση. Η επαγγελματική ικανοποίηση των εκπαιδευτικών είναι κρίσιμος όρος για να παρέχονται ποιοτικές υπηρεσίες. **Η σημερινή εικόνα των απογοητευμένων και εξαντλημένων ιδιωτικών εκπαιδευτικών δεν συνάδει με σύγχρονους, δυναμικούς χώρους Παιδείας**. Θεωρούμε πως και οι γονείς, ως ενεργό τμήμα της εκπαιδευτικής κοινότητας, θα πρέπει να διεκδικούν από τα σχολεία των παιδιών τους συνθήκες νομιμότητας, αξιοκρατίας, διαφάνειας, επαγγελματικής ανάπτυξης για τους εκπαιδευτικούς. **Είναι προς όφελος όλων μας και κυρίως των παιδιών μας**.

Τα γραφήματα της έρευνας

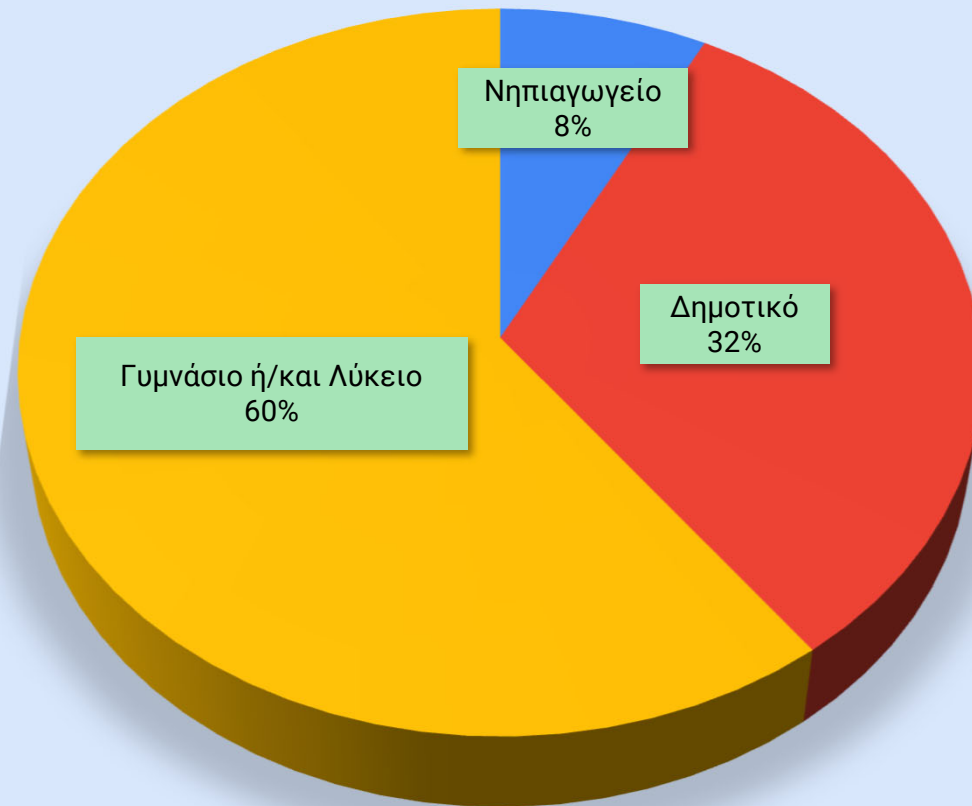
Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.

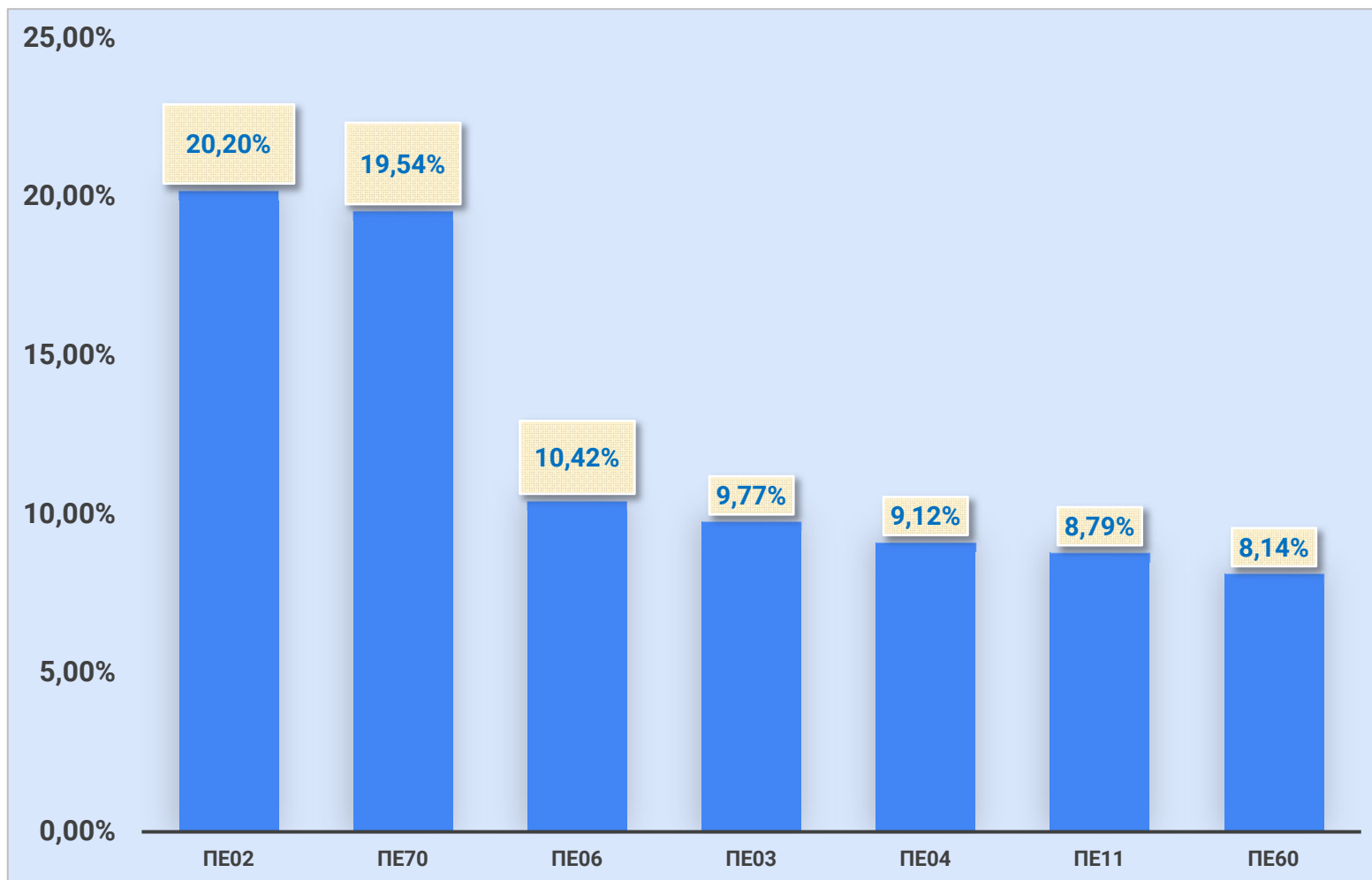
Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας

Κλαδικό Ινστιτούτο Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.

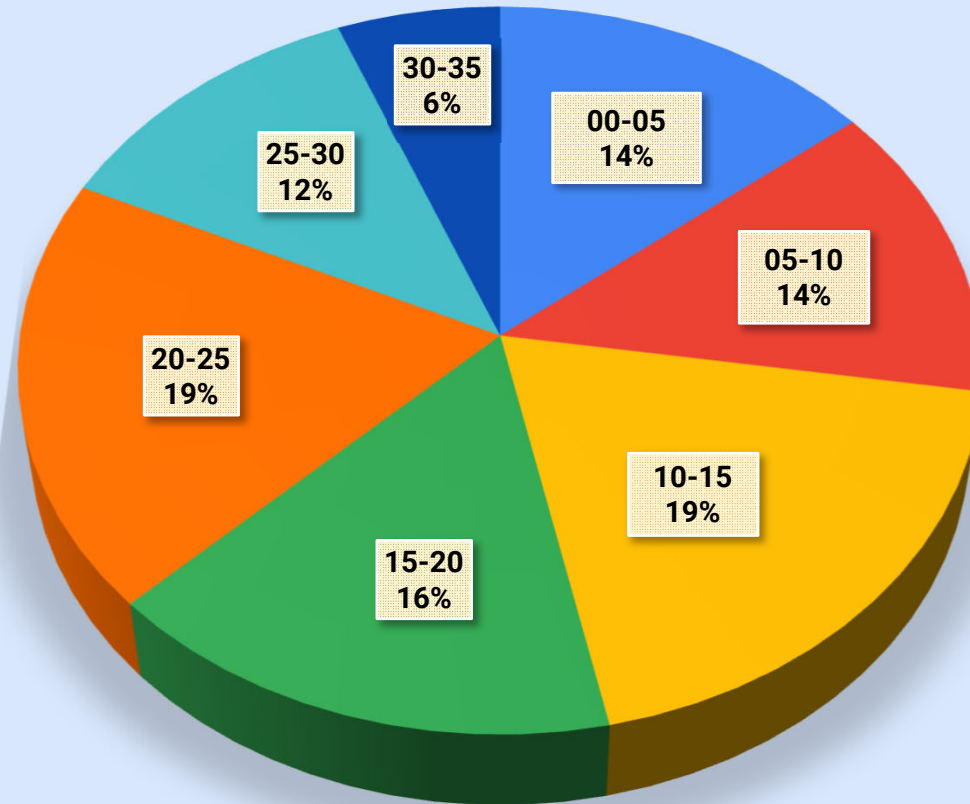

Εκπαιδευτική βαθμίδα

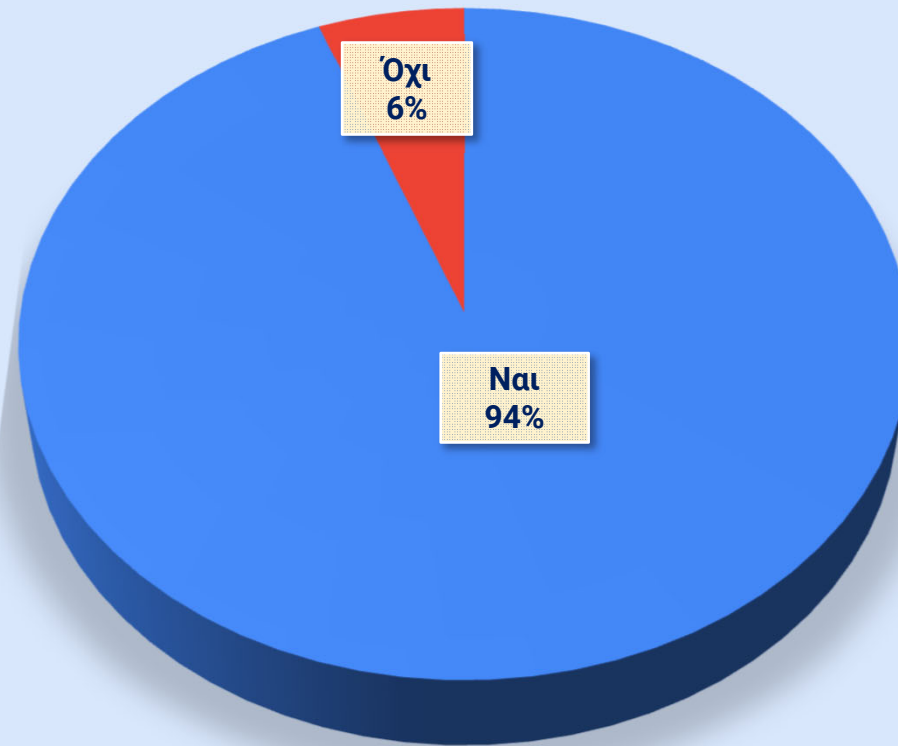

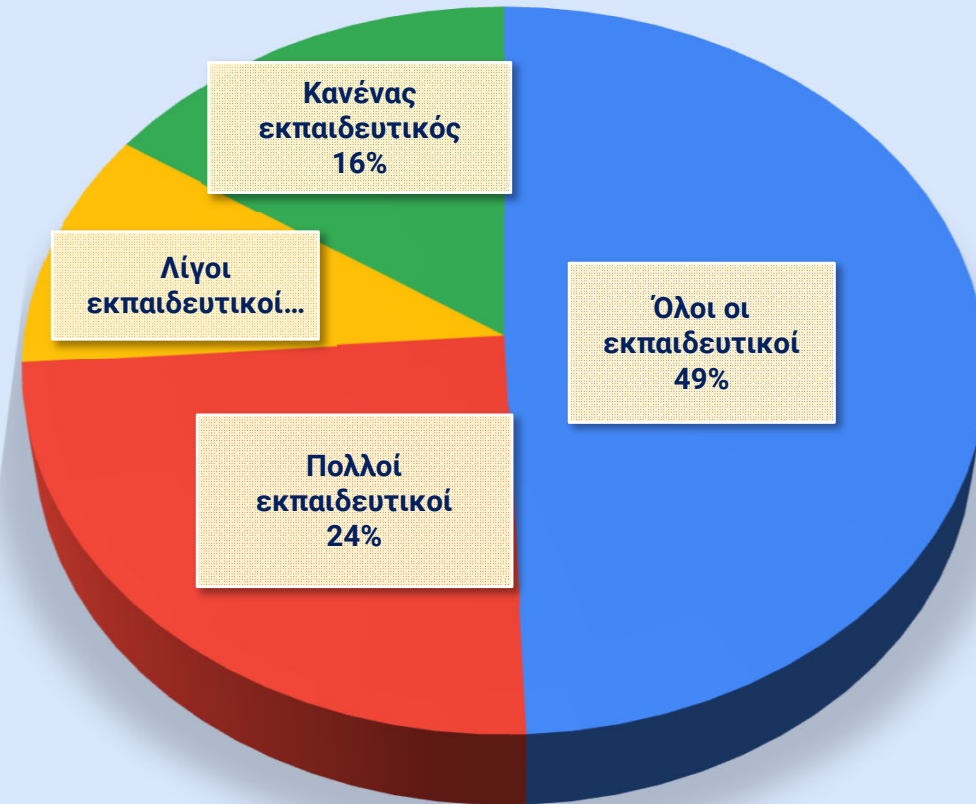
Χρόνια υπηρεσίας

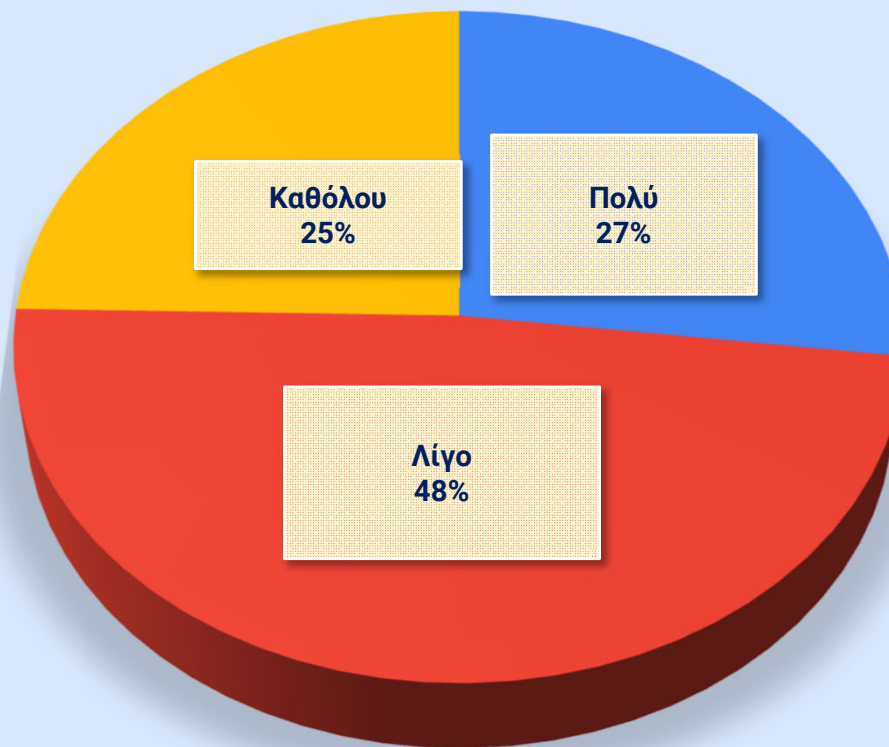
Το σχολείο σας έχει ξεκινήσει την διαδικασία της Αξιολόγησης;

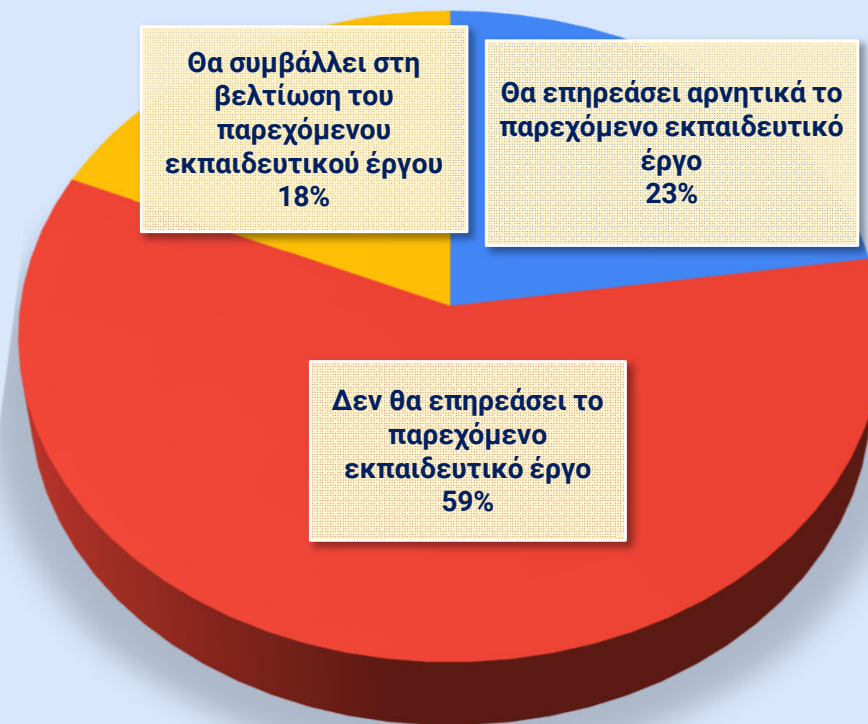
Συμμετοχή στην Αξιολόγηση

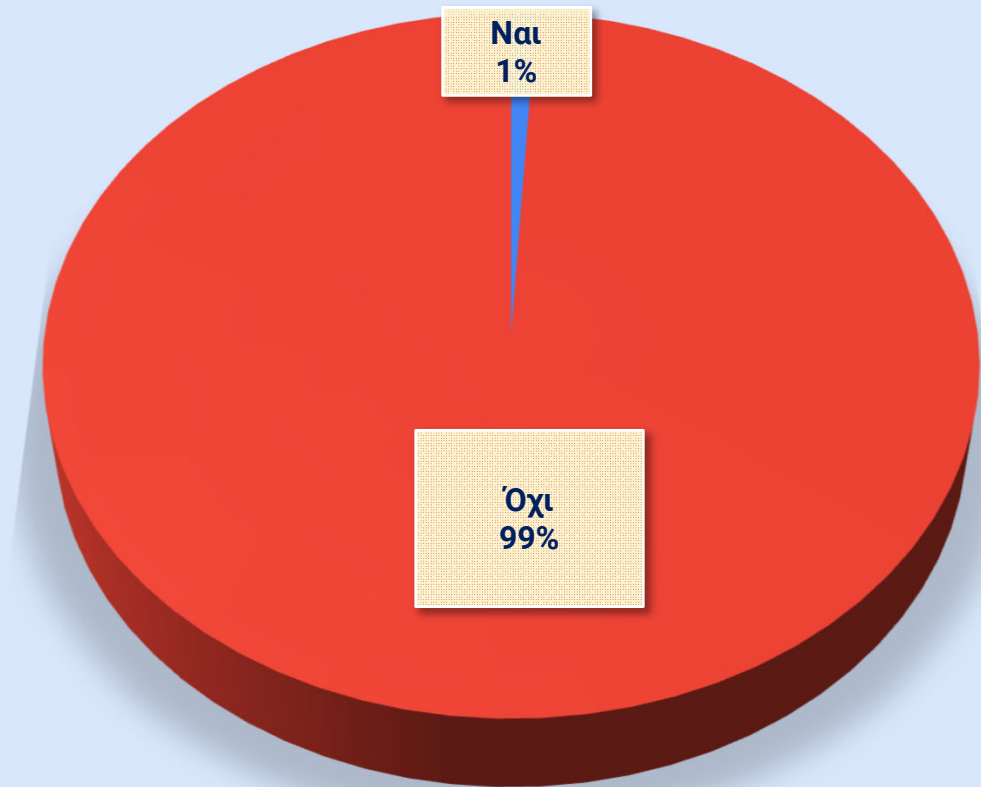
Επιβάρυνση καθημερινού φόρτου εργασίας λόγω της Αξιολόγησης

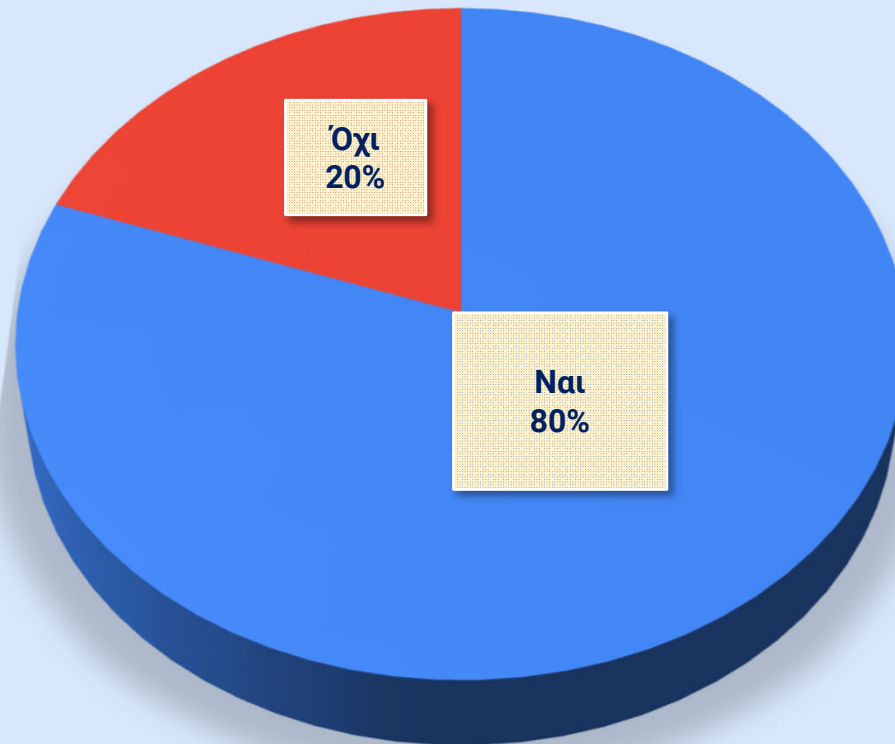
**Θεωρείτε ότι η διαδικασία της αξιολόγησης θα
οδηγήσει σε βελτίωση του παρεχόμενου
εκπαιδευτικού έργου;**

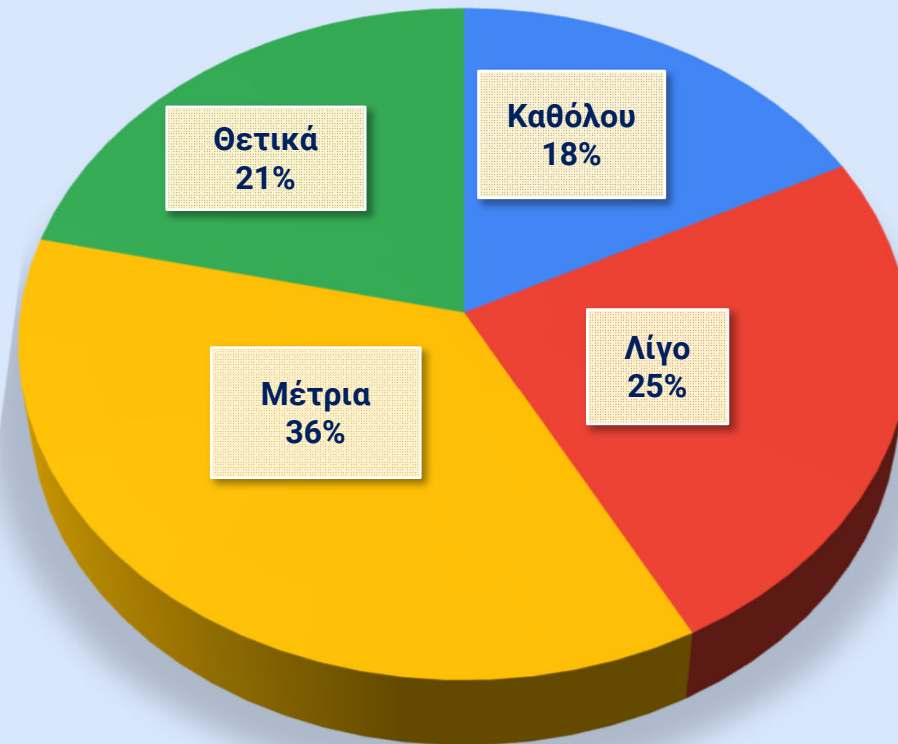
**Λαμβάνετε πρόσθετη αμοιβή για την συμμετοχή
σας στην διαδικασία της αξιολόγησης;**

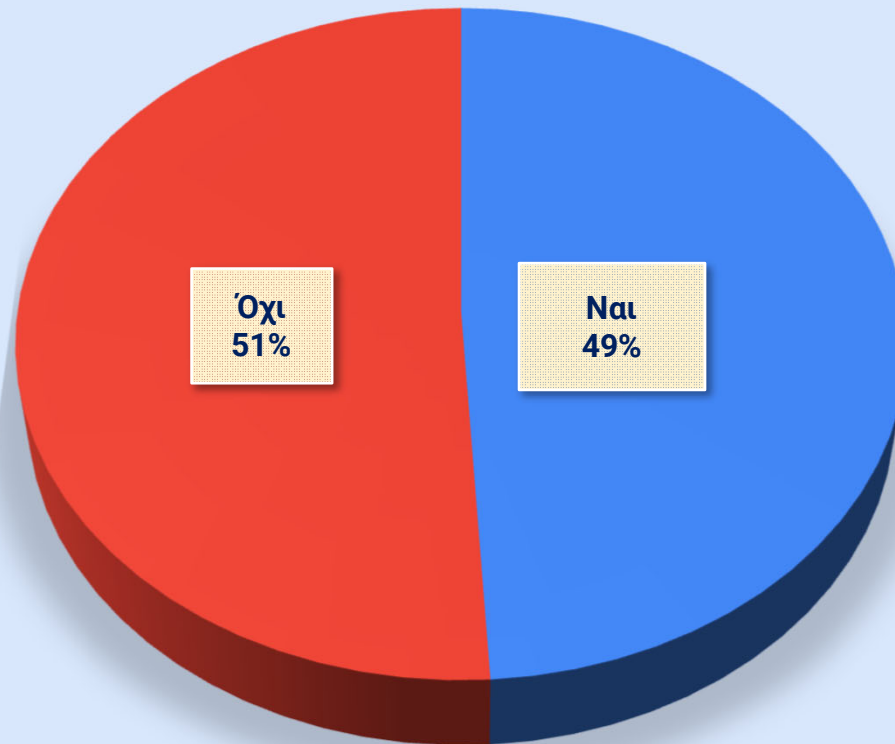
**Υπάρχει δραστηριότητα εφαρμογής των
Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στο σχολείο σας;**

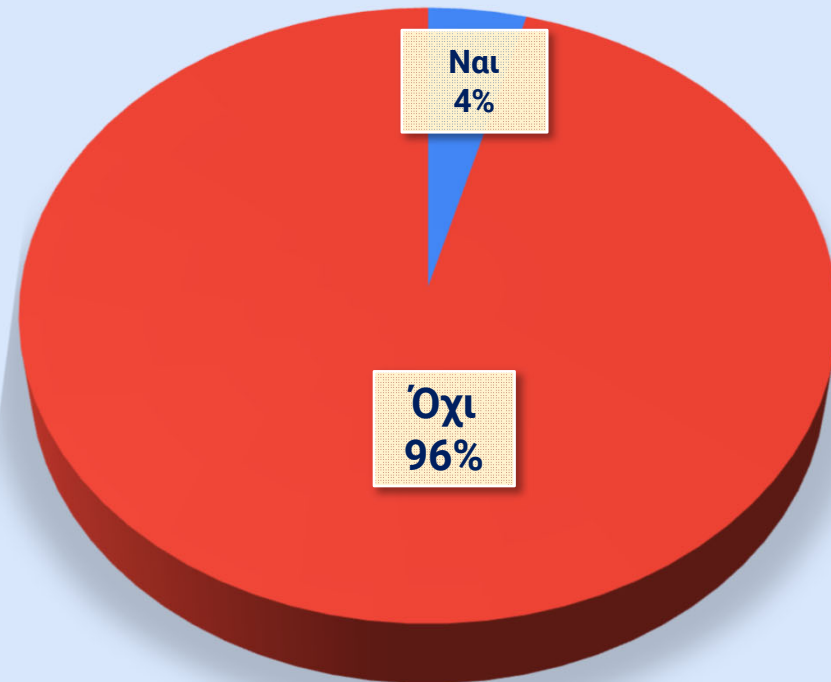
Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων εξυπηρετούν την εκπαιδευτική διαδικασία;

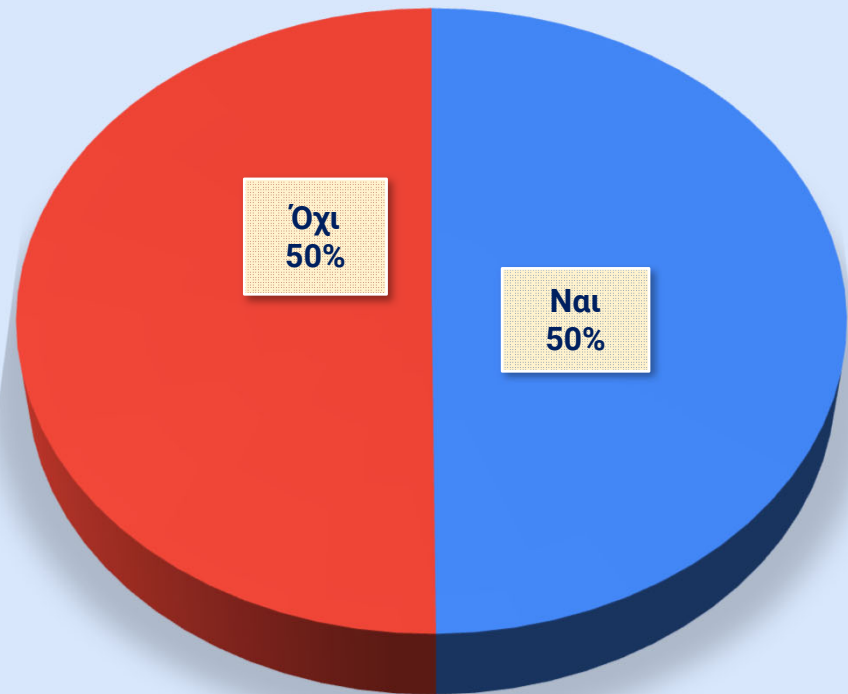
**Η διαδικασία της αξιολόγησης διεξάγεται εκτός
του υποχρεωτικού 30ώρου;**

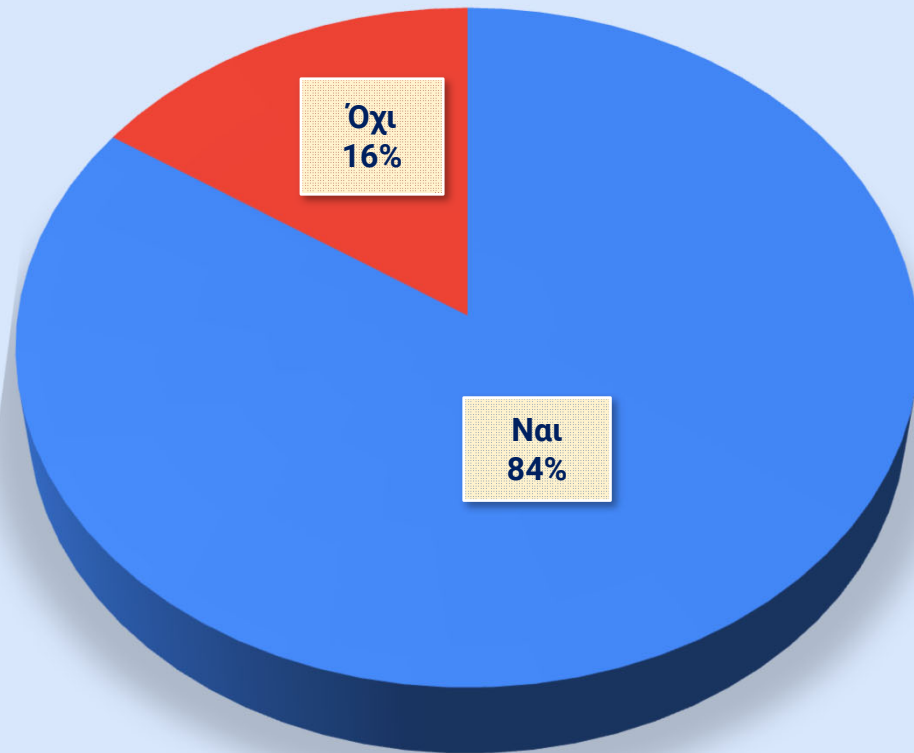
Καταβάλλεται η προβλεπόμενη υπερωριακή αμοιβή για την συμμετοχή σας στην διαδικασία της αξιολόγησης;

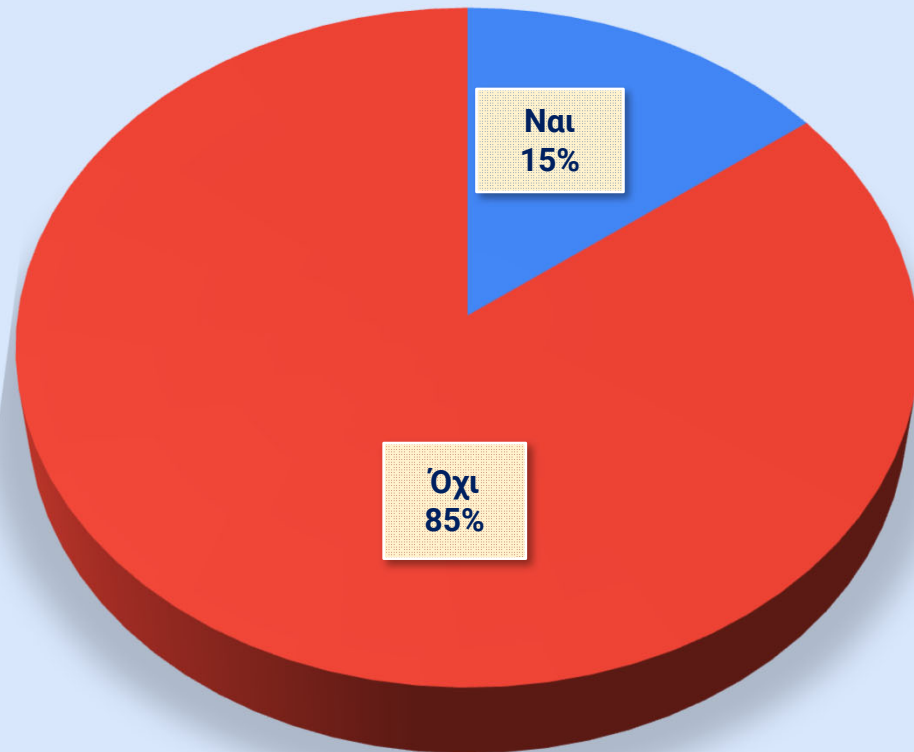
Έχετε εντοπίσει πίεση έντασης του έργου που προσφέρετε (υπερεργασία) εκ μέρους του εργοδότη στο σχολείο σας;

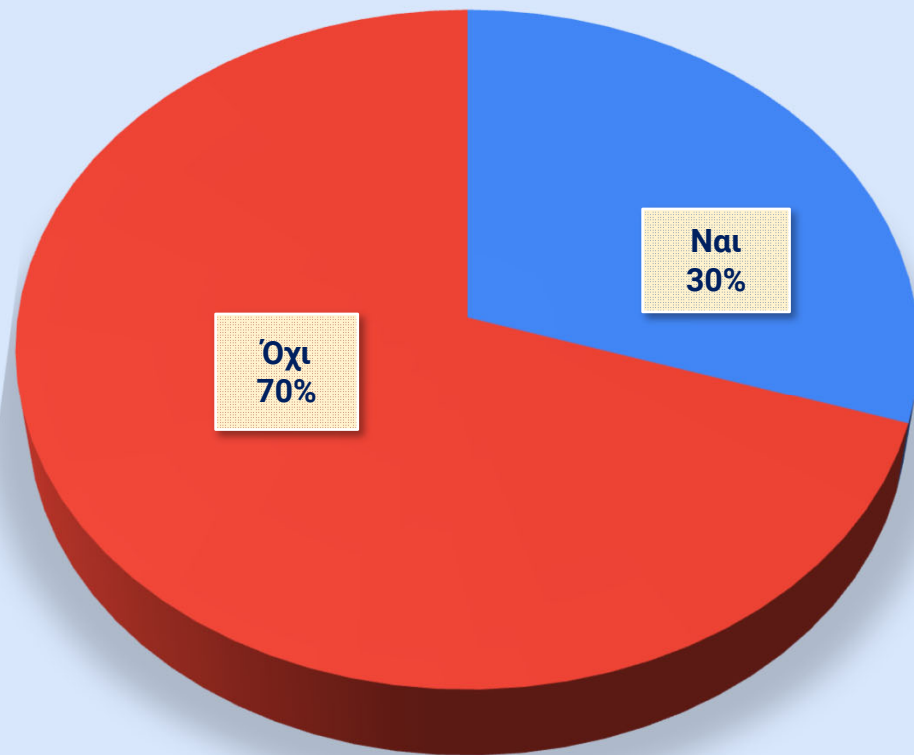
**Το σχολείο πραγματοποιεί εκδηλώσεις τύπου
opening days/bazaars κ.λπ.;**

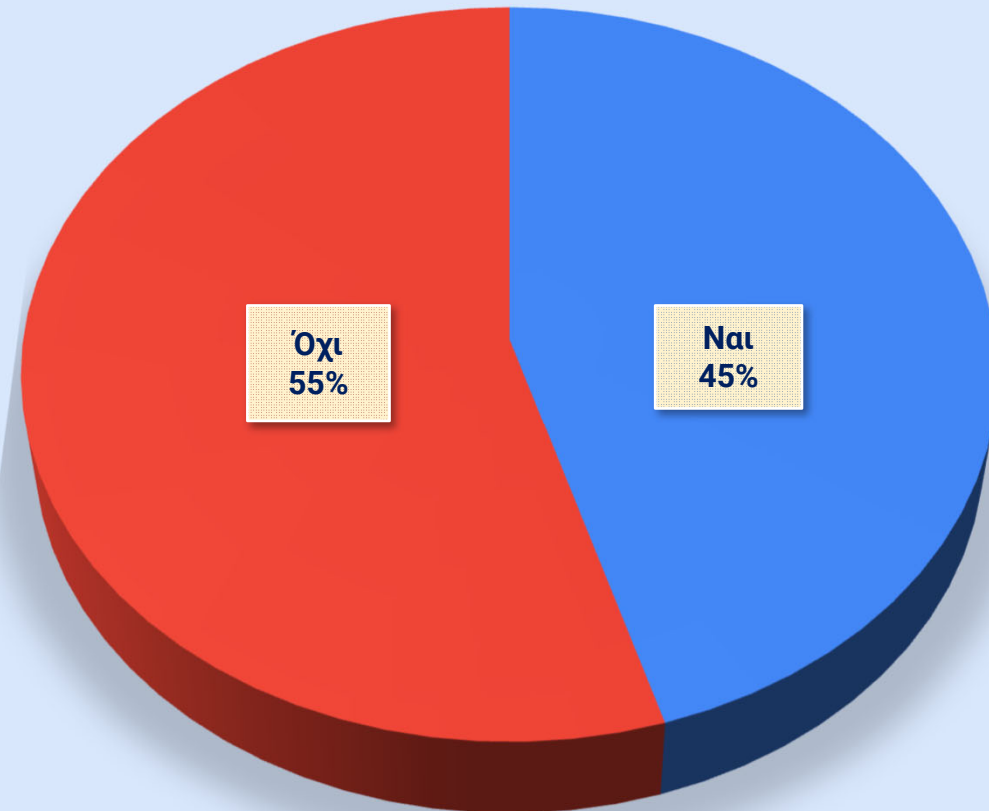
Προβλέπεται αμοιβή των εκπαιδευτικών για συμμετοχή σε αυτές;

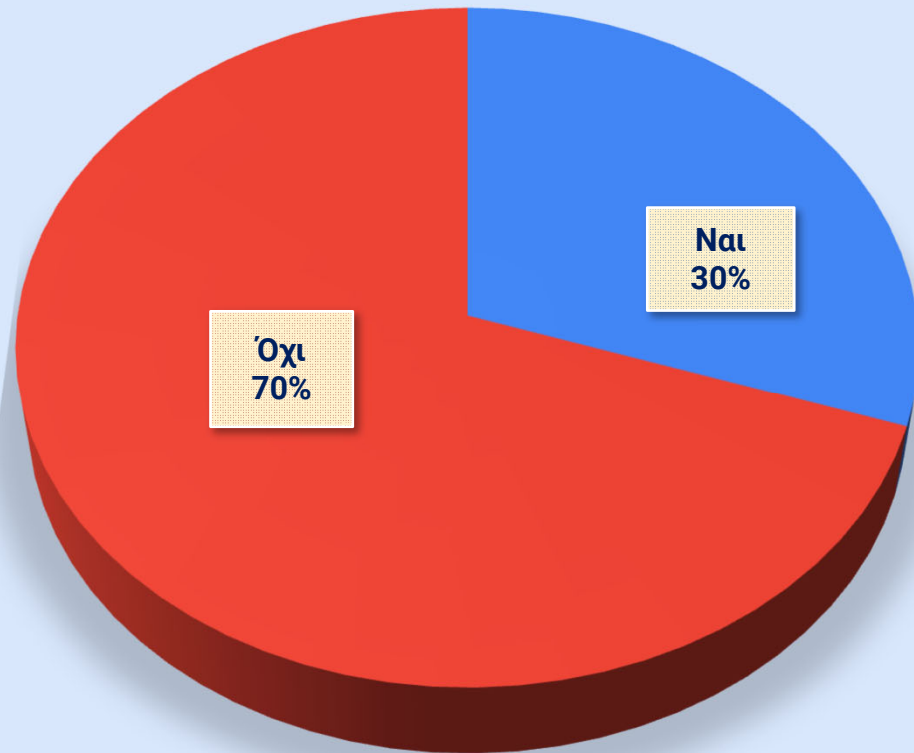
Εργάζεστε στις προαιρετικές απογευματινές δράσεις;

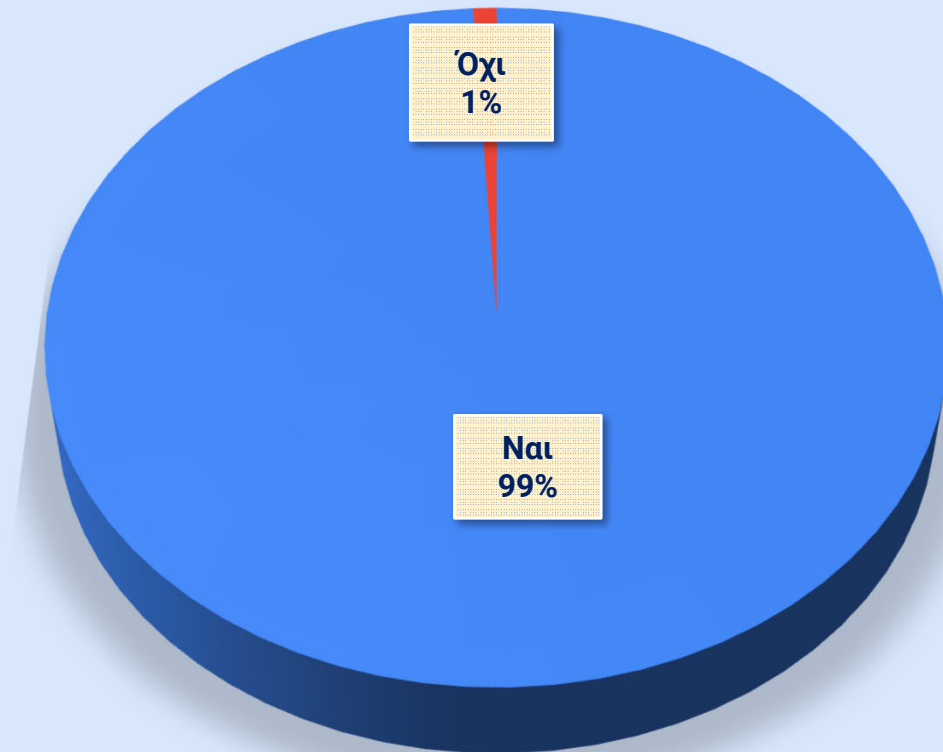
Αμείβεστε για τις απογευματινές δράσεις;

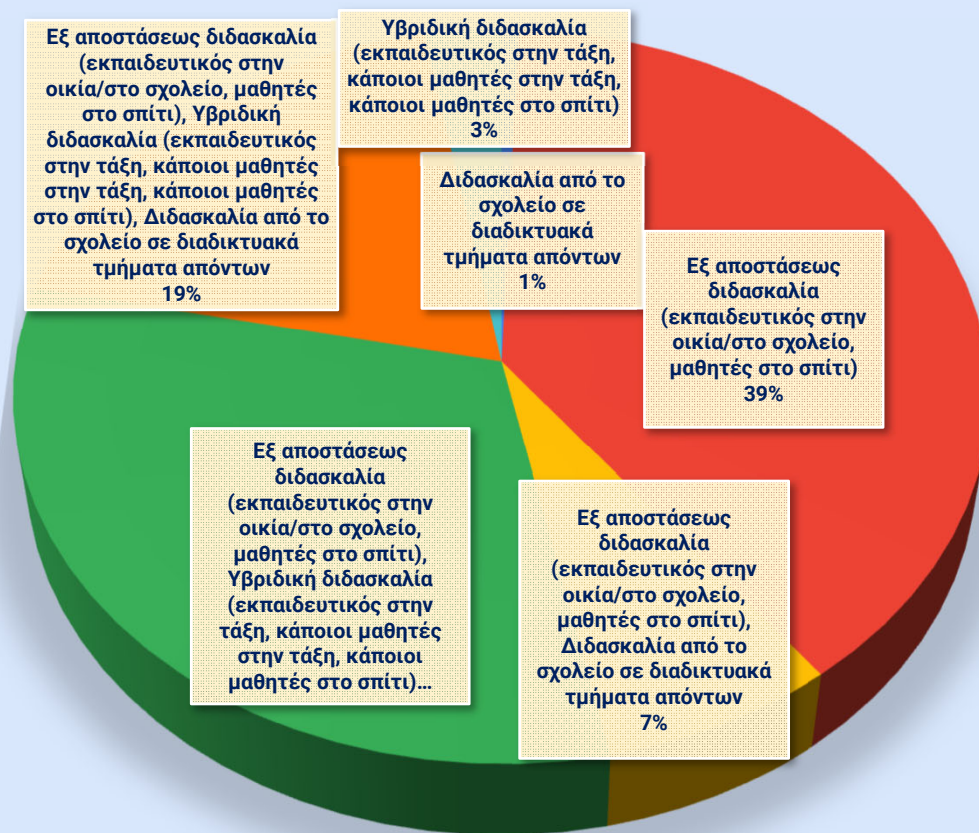
Υπάρχει πρόσθετη αμοιβή για την επιπλέον εργασία;

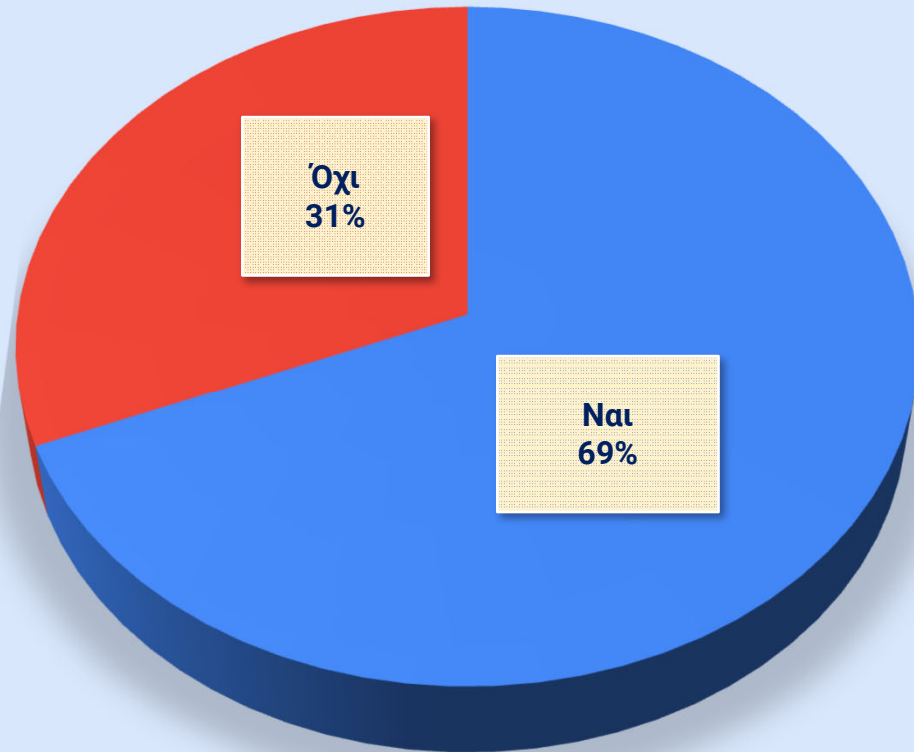
**Έχετε πραγματοποιήσει μάθημα μέσω
τηλεκπαίδευσης;**

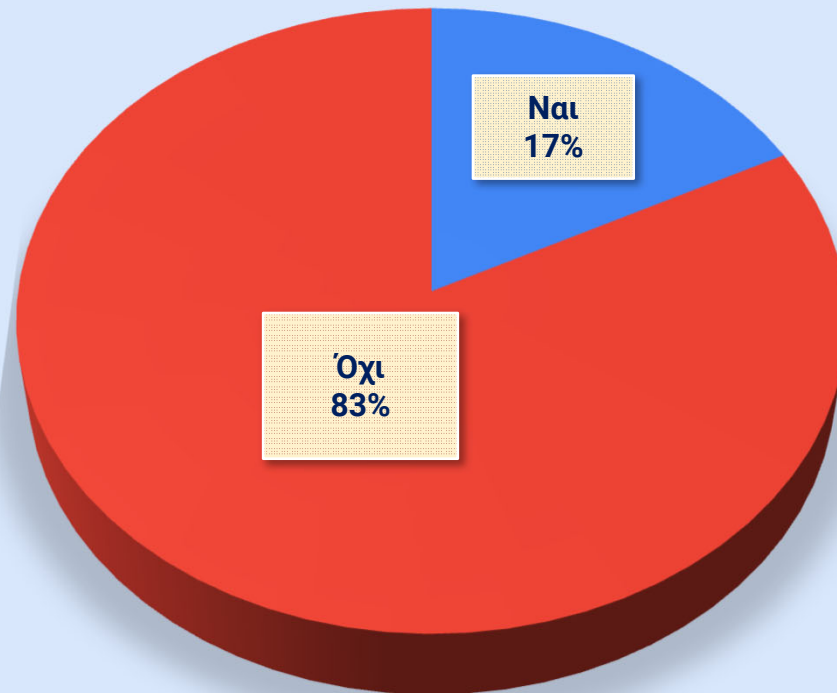
Αν ναι, με ποια ή ποιες μεθόδους;

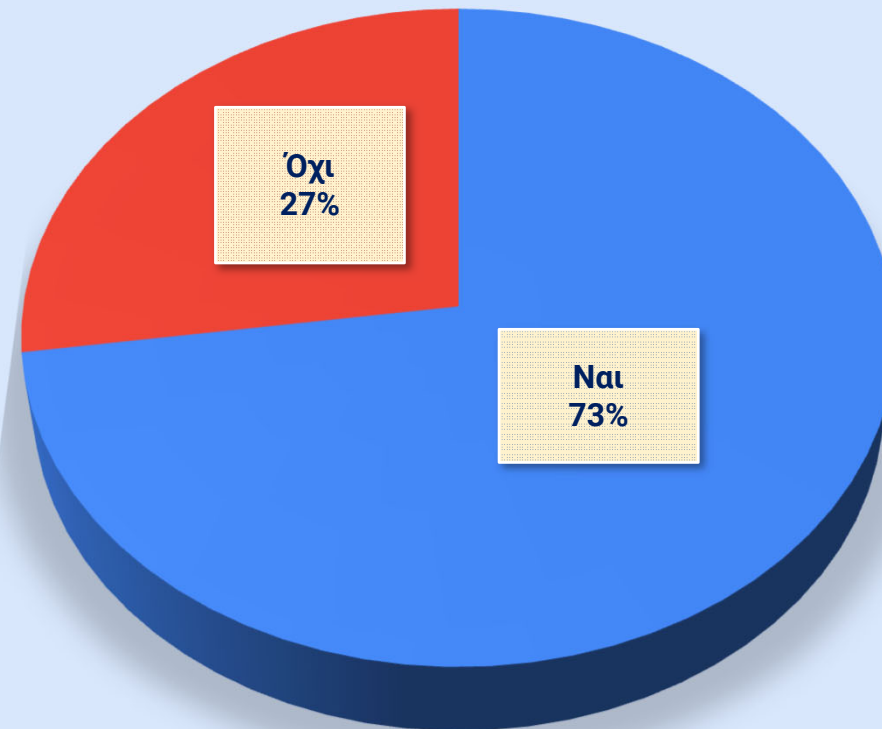
**Θεωρείτε ότι η τηλεκπαίδευση επιβάρυνε το
ωράριο εργασίας σας;**

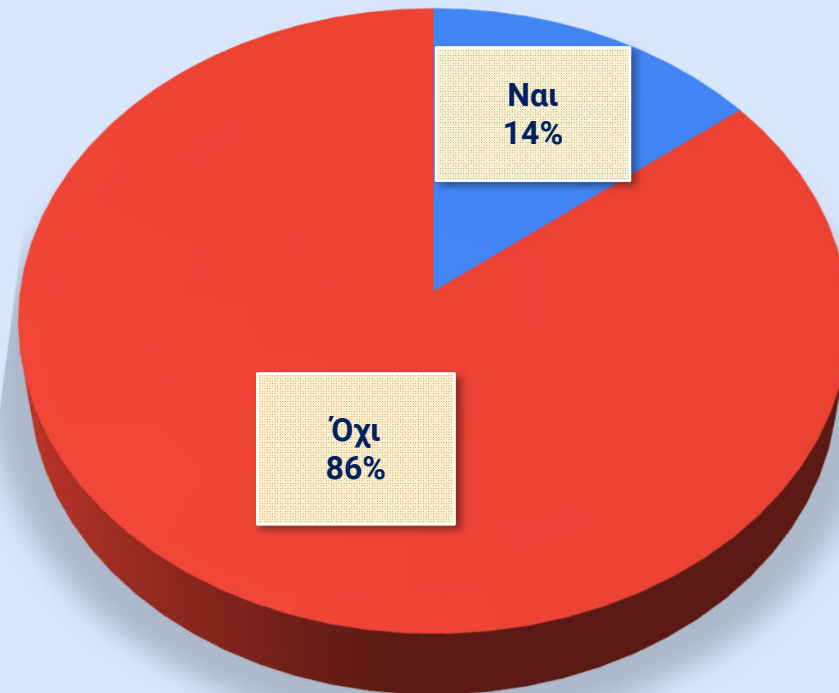
**Σας ζητήθηκε από τη διοίκηση του σχολείου να
κάνετε διαδικτυακή διδασκαλία εκτός διδακτικού
ωραρίου;**

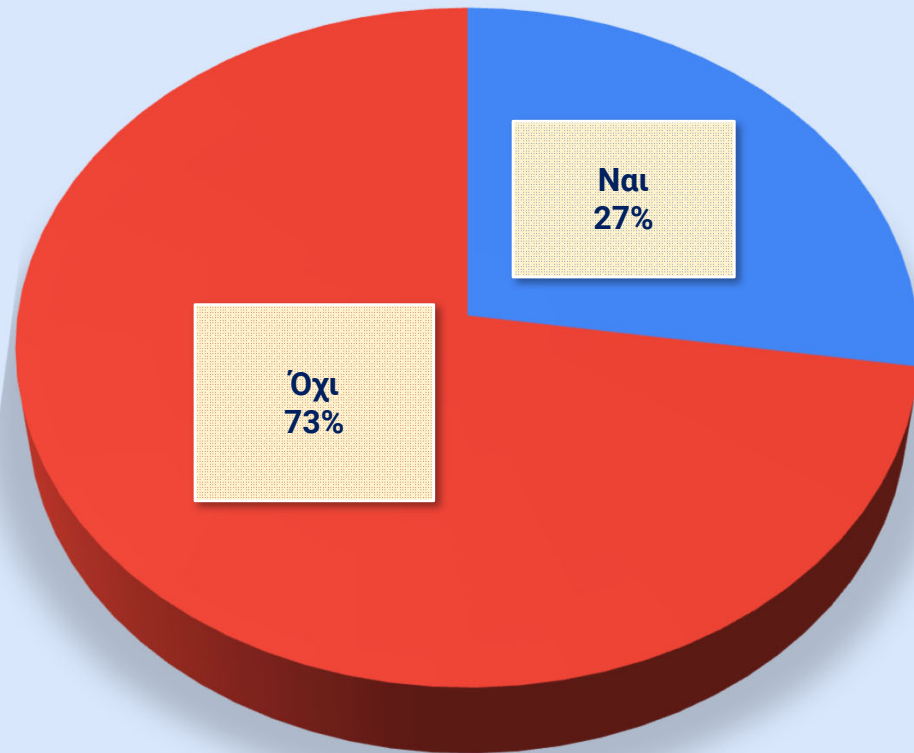
**Σας ζητήθηκε από τη διοίκηση του σχολείου να γίνουν
διαδικτυακά συναντήσεις προσωπικού/παιδαγωγικές σε ώρες
και ημέρες εκτός ωραρίου/λειτουργίας σχολείου;**

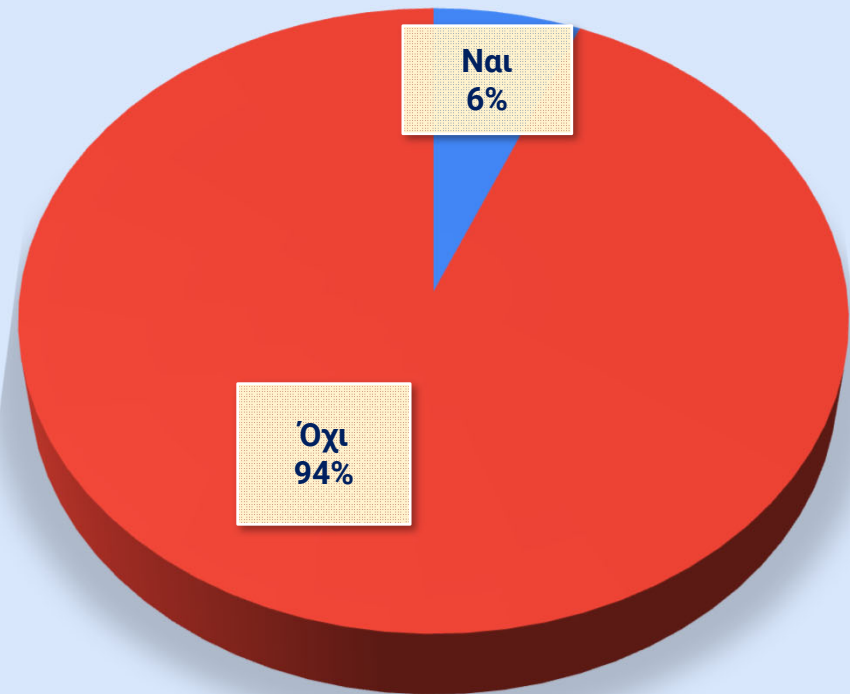
Καταβλήθηκε υπερωριακή αποζημίωση στην περίπτωση διαδικτυακής απασχόλησης εκτός ωραρίου;

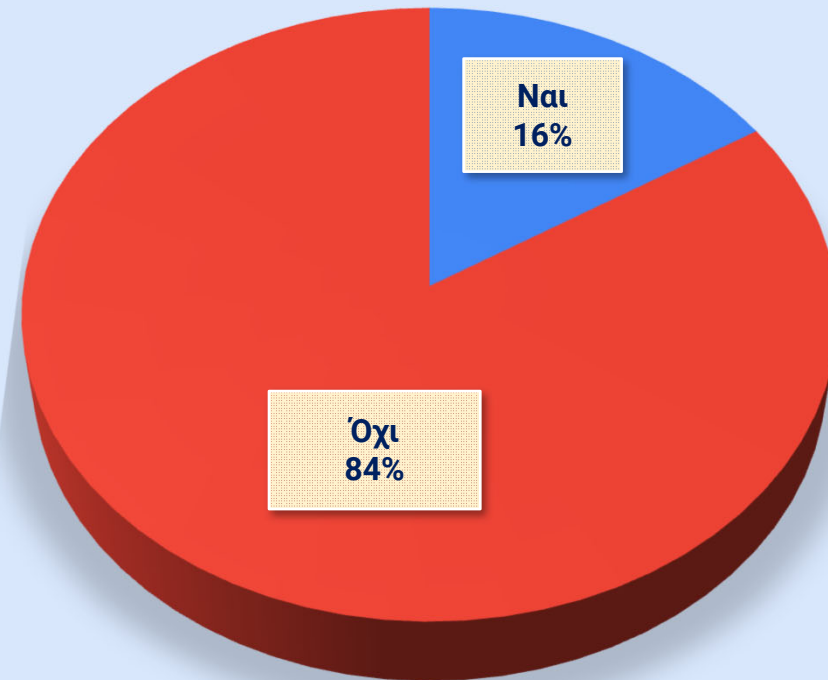
**το σχολείο συνεισέφερε οικονομικά/υλικά για τον
απαραίτητο εξοπλισμό;**

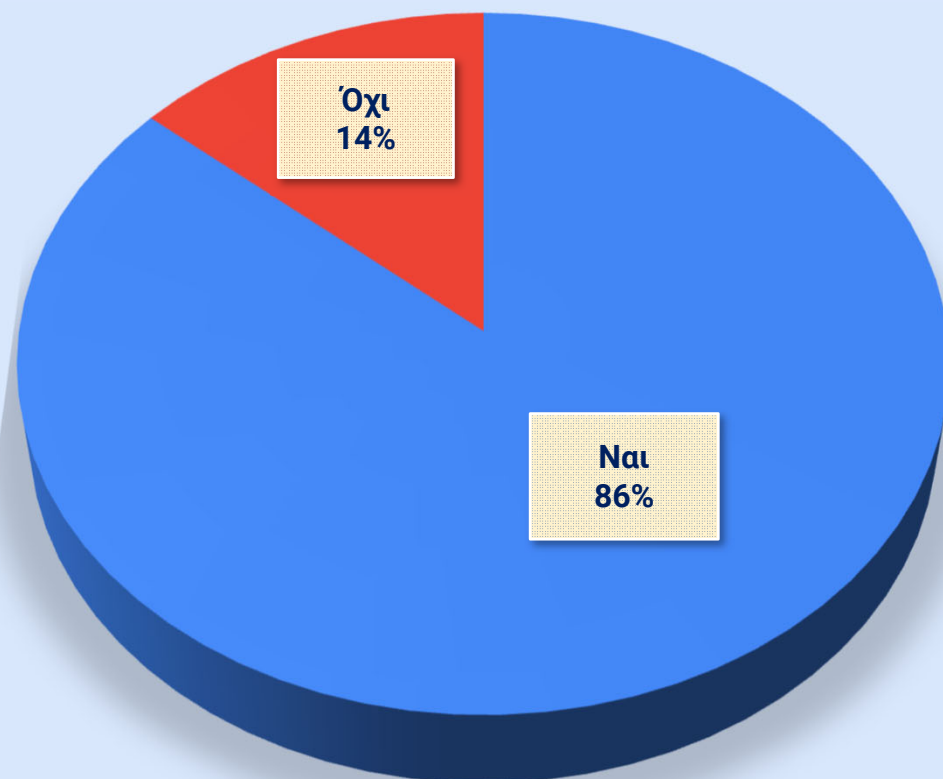
**Για την τηλεκπαίδευση από το σπίτι καταβλήθηκε
το νομοθετικά προβλεπόμενο επίδομα
τηλεργασίας;**

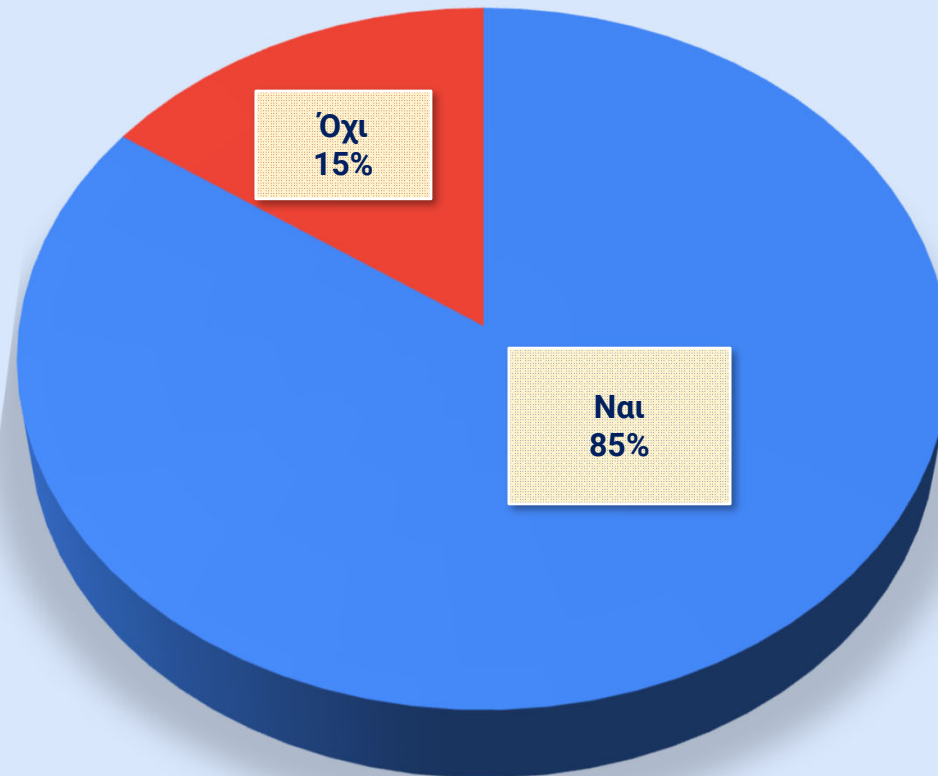
Σε περίπτωση «καταναγκαστικής» υπερωριακής διαδικτυακής απασχόλησης, θέσατε στη διοίκηση του σχολείου το νόμιμο αίτημα της ψηφιακής αποσύνδεσης (του δικαιώματος του εργαζόμενου να κλείνει κινητό/laptop εκτός του ωραρίου του);

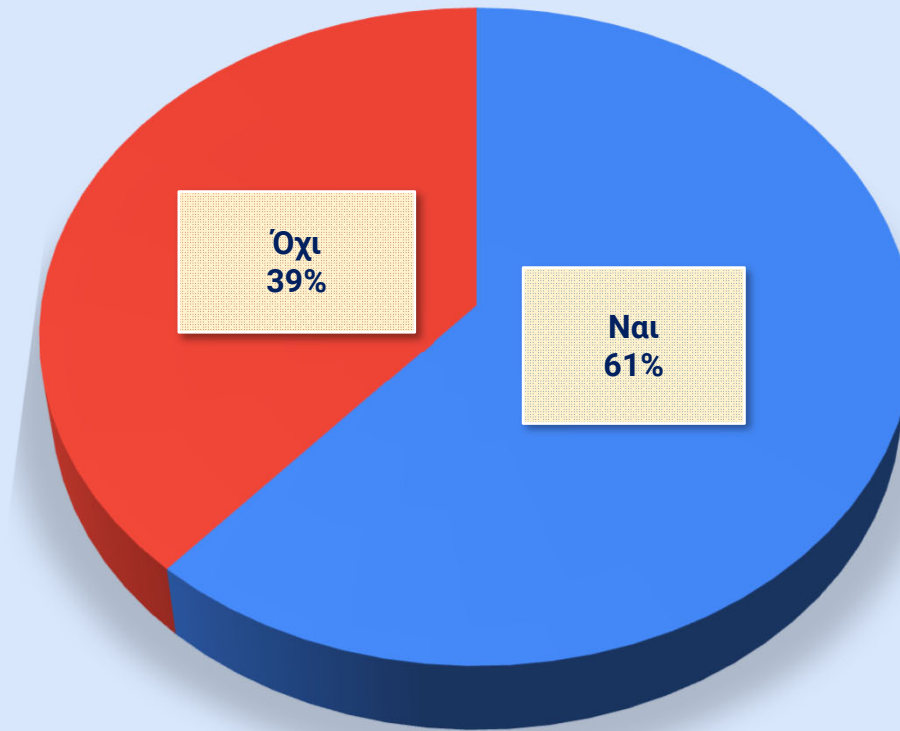
**Τηρούνται απαρέγκλιτα τα πρωτόκολλα για την COVID-19 στο
σχολείο σας;**

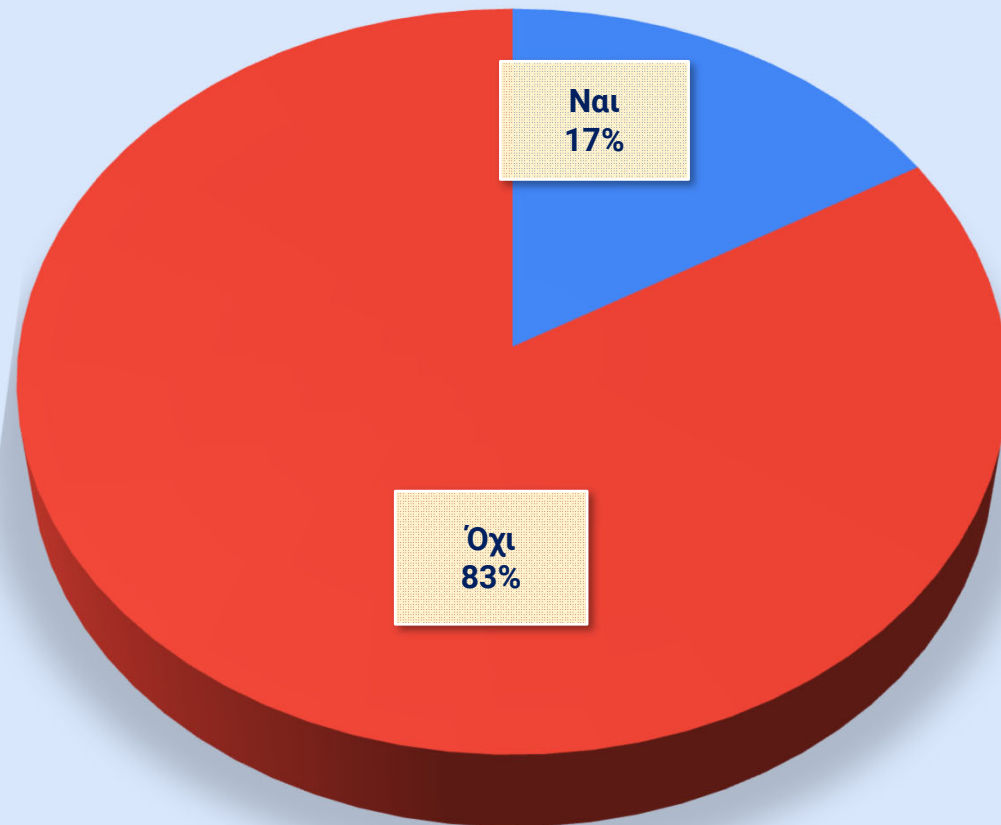
Υπάρχει επάρκεια υλικού αντιμετώπισης της COVID-19, π.χ. μάσκες, γάντια, αντισηπτικά κ.λ.π.;

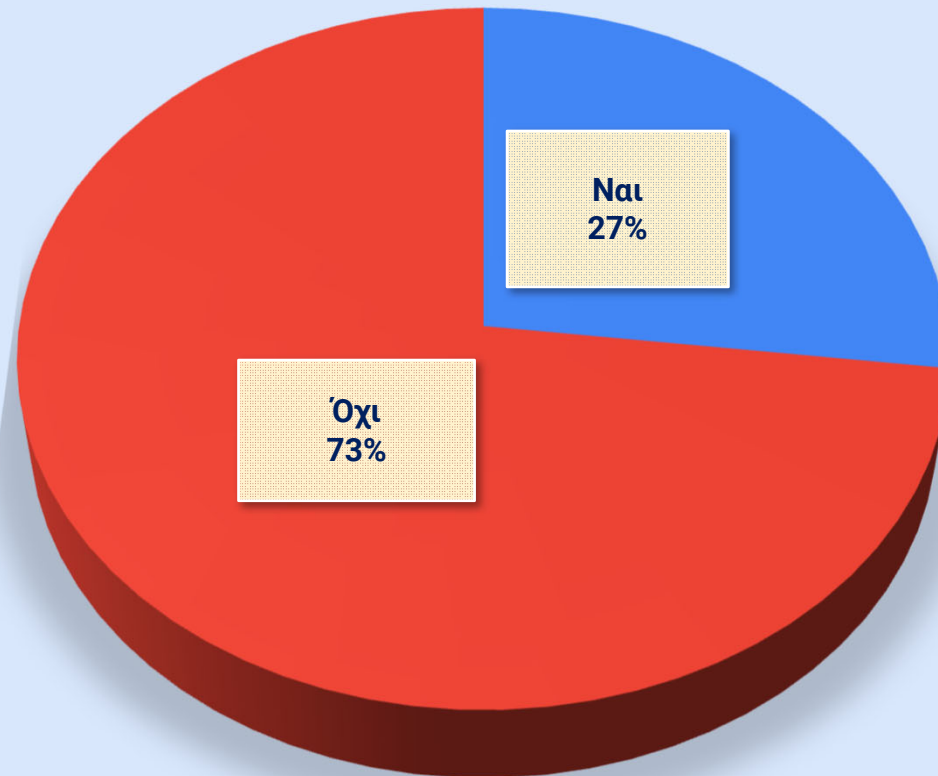
**Γνωρίζετε την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και του
Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) για τα Νέα
Προγράμματα Σπουδών (ΝΠΣ);**

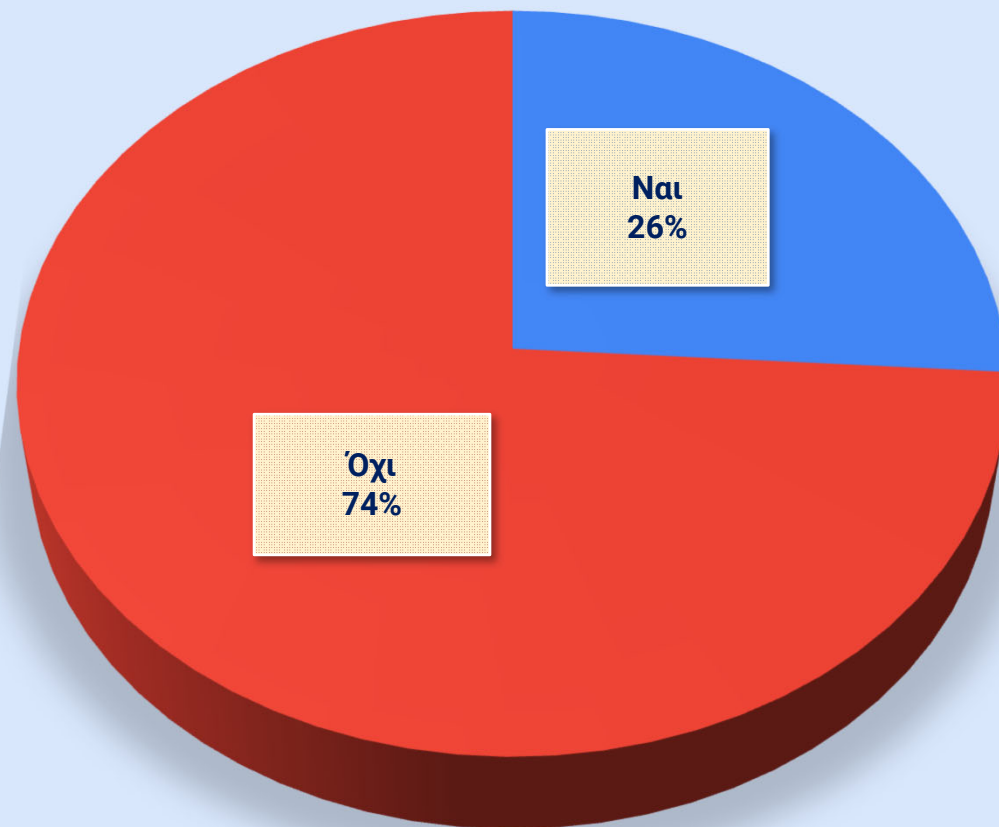
Έχει γίνει κάποια ενημέρωση στο σχολείο σας για τα ΝΠΣ;

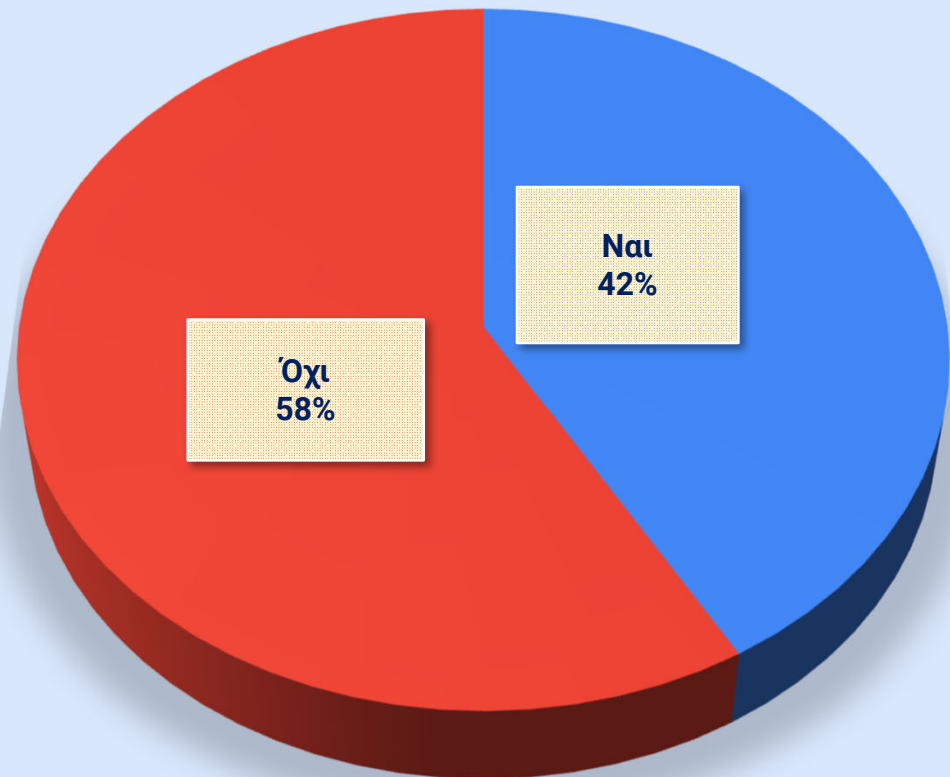
Γνωρίζετε ότι η ΟΙΕΛΕ έχει συγκροτήσει επιτροπές αξιολόγησης των ΝΠΣ ανά γνωστικό αντικείμενο;

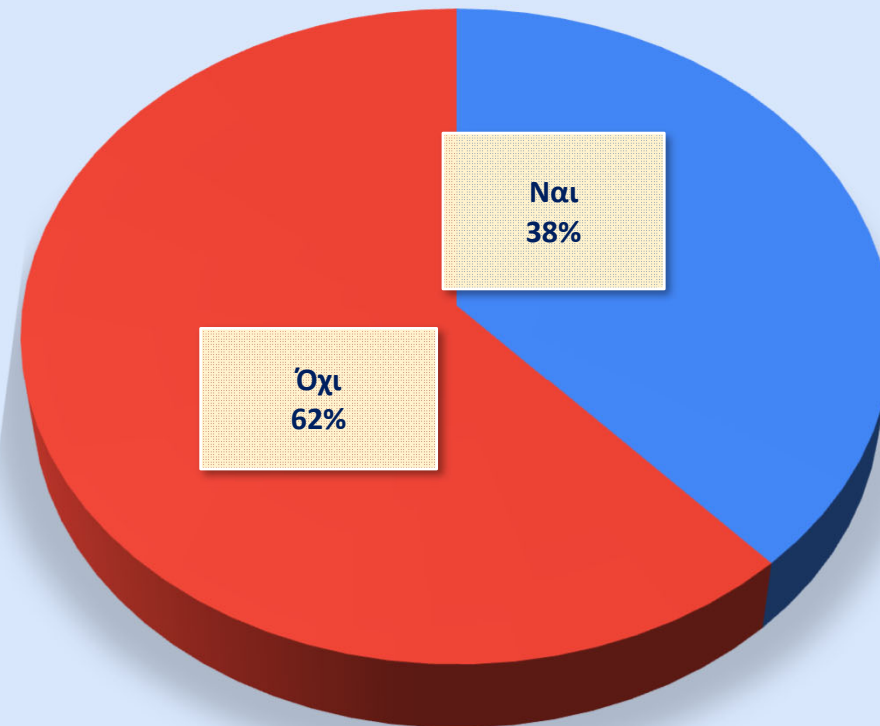
Θα σάς ενδιέφερε να συμμετέχετε στις επιτροπές της ΟΙΕΛΕ;

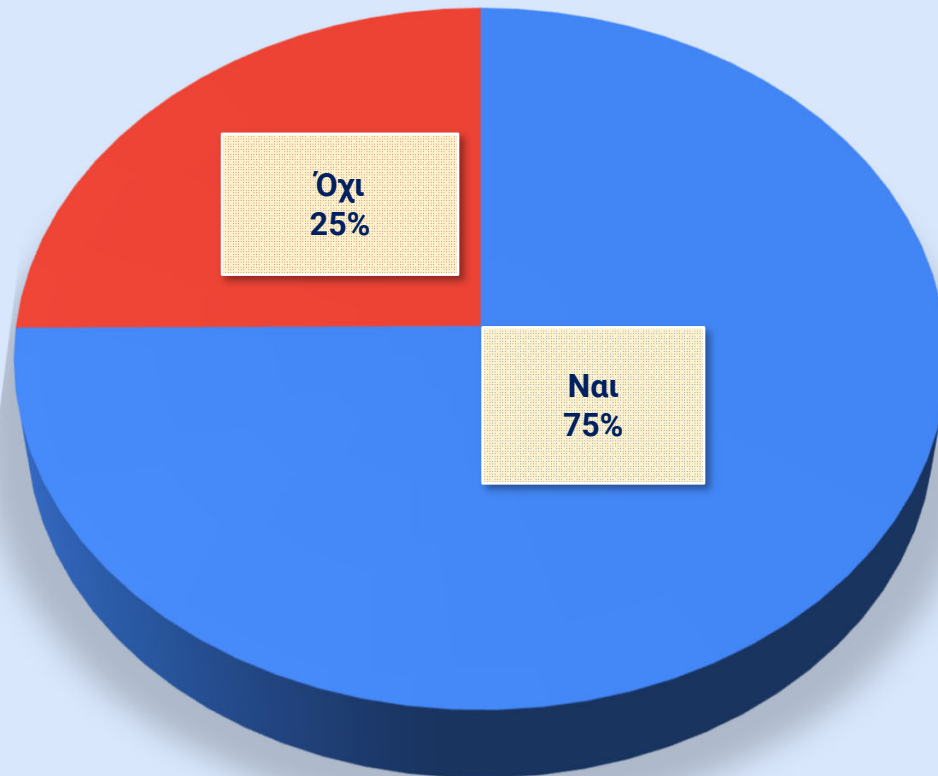
Θεωρείτε ότι επικρατεί αξιοκρατία στο Ιδιωτικό σχολείο που διδάσκετε;

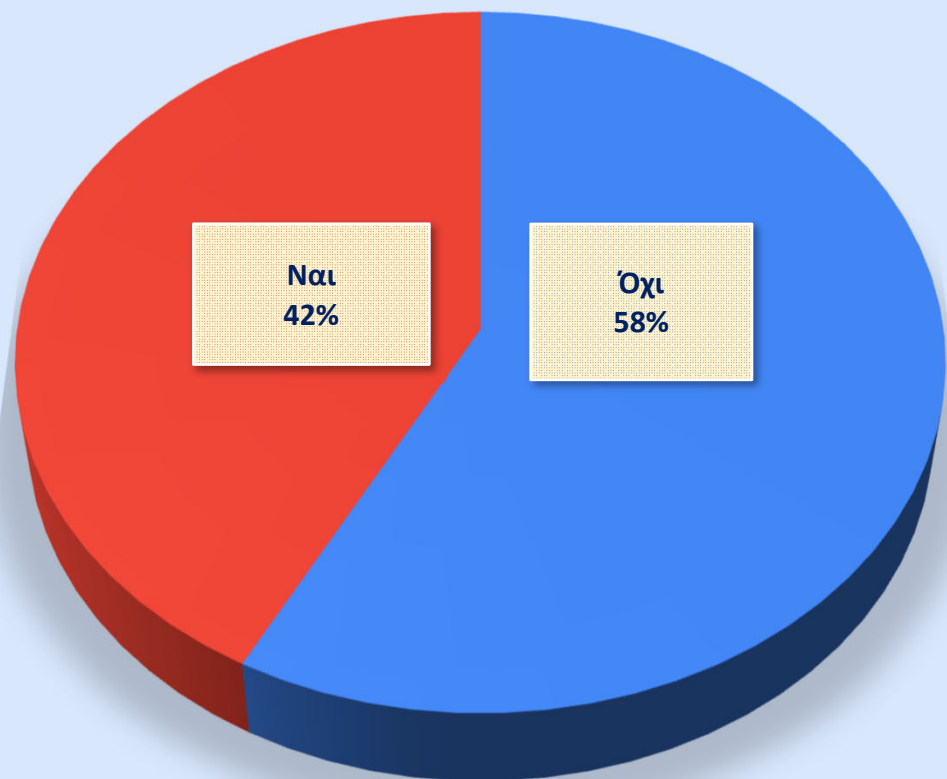
**Θεωρείτε ότι η επιλογή στελεχών
(Διευθυντών/Υποδιευθυντών/Προϊσταμένων) στο σχολείο σας
γίνεται με αντικειμενικά/διαφανή κριτήρια;**

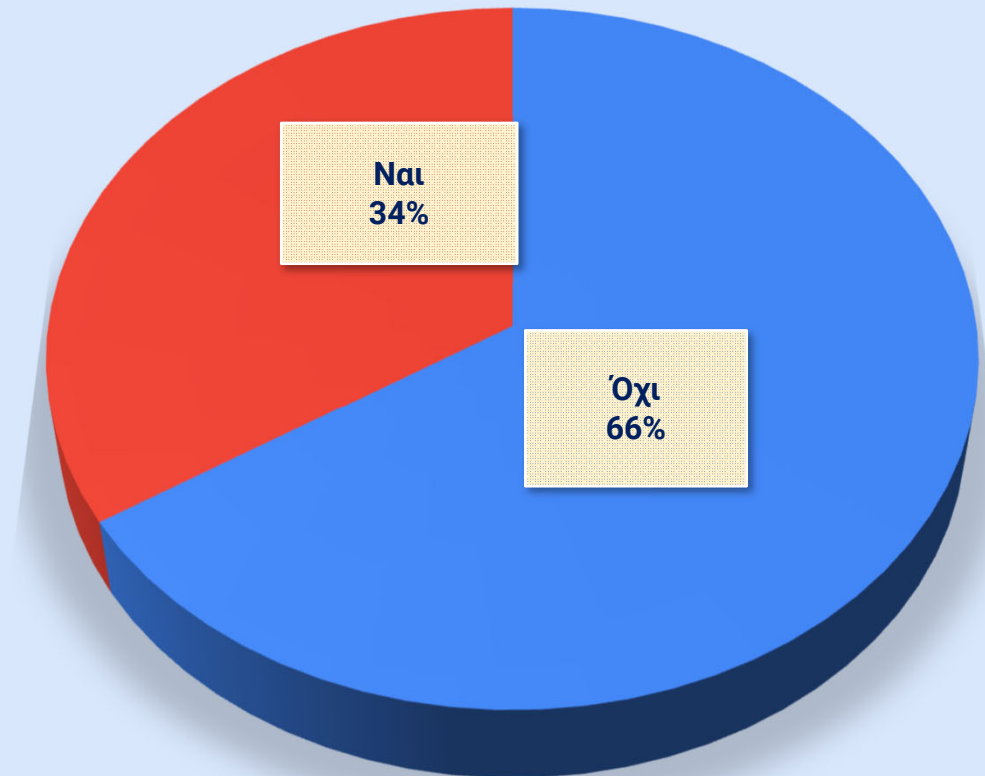
**Θα επιθυμούσατε να έχετε λόγο στην επιλογή των στελεχών
στο σχολείο σας;**

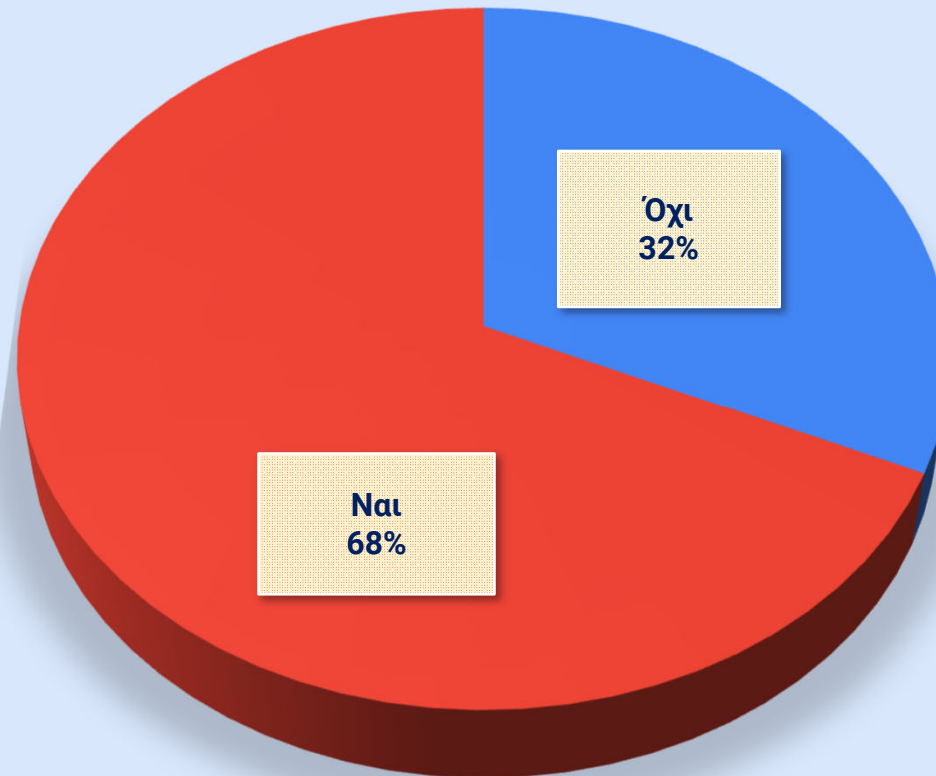
Λειτουργεί, όπως προβλέπει η εκπαιδευτική νομοθεσία, αυτόνομα και χωρίς πιέσεις Σύλλογος Διδασκόντων στο σχολείο σας;

**Είστε ικανοποιημένη/ος από την θητεία σας στο Ιδιωτικό
σχολείο που διδάσκετε;**

Θα αναζητούσατε διέξοδο ως Αναπληρώτρια/Αναπληρωτής στην Δημόσια Εκπαίδευση;

**Θεωρείτε ότι η Ιδιωτική Εκπαίδευση είναι όπως την είχατε
στο μυαλό σας πριν θητεία σας;**

